

DUURZAAM WATERMANAGEMENT

De mogelijkheden
van subsidies en fondsen

Adviesrapport

Versie 2.0 | Mei 2025

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Inleiding	2
2. Subsidies	4
2.1 Inleiding in subsidies	4
2.2 Europese subsidies	5
2.3 Landelijke subsidies	6
2.4 Provinciale subsidies	10
2.5 Waterschappen en hoogheemraadschappen	27
2.6 Gemeentelijke subsidies	42
3. Fondsen	47
3.1 Landelijke fondsen	47
3.2 Regionale fondsen	49
4. Financiering	52
4.1 Landelijke mogelijkheden	52
4.2 Provinciale fondsen	57
4.3 Lokale fondsen	
5. Aanvragen van subsidies en fondsen	59
5.1 Voorbereiding	59
5.2 De aanvraag	60

1. Inleiding

Water is cruciaal om de kwaliteit van sportvelden op peil te houden. Klimaatverandering leidt tot perioden met veel water en tot perioden met juist watergebrek. Veel gemeenten en sportaanbieders zullen naar oplossingen moeten zoeken en worden geconfronteerd met onvoorziene uitgaven. De gezamenlijke partners die betrokken zijn bij de Routekaart Verduurzaming Sport willen hen meer inzicht geven in de financieringsmogelijkheden van duurzaam watermanagement. De focus ligt daarbij op de veldsporten, aangevuld met paardensport.

Het doel van dit rapport is om sportaanbieders en overheden een actueel en realistisch inzicht te geven in huidige (co-)financieringsmogelijkheden voor verduurzaming watermanagement op veldsportaccommodaties.

Brede oriëntatie

Investerings in sportaccommodaties kunnen op allerlei manieren worden gefinancierd. Denk aan financiering uit eigen vermogen, bijdragen van sponsors of donateurs, crowdfunding of het uitvoeren van allerlei acties om geld bij elkaar te brengen. In het kader van dit rapport zijn de volgende financieringsbronnen onderzocht:

- Subsidies;
- Fondsen;
- Financieringen (kredieten).

Er zijn honderden subsidies en zelfs duizenden fondsen die allemaal geld over hebben voor projecten op allerlei vlak en voor allerlei doelgroepen. Iedere regeling heeft eigen voorwaarden en criteria. Dit landschap is ook continu in beweging. Iedere dag veranderen er regelingen, komen er nieuwe subsidies bij of andere regelingen vervallen juist. Het overzicht in dit rapport is dus een momentopname. Om een actueel beeld te blijven houden, is het dus zaak om u te blijven verdiepen in het financieringslandschap.

Thema's

Bij de speurtocht naar financieringsmogelijkheden zijn de volgende thema's en zoektermen gehanteerd:

- Water
 - Gebruik (grondwater, oppervlaktewater)
 - Opslag/buffering
 - Afvloeiing sterkte regenval
 - Kwaliteit (oppervlakte)water
 - Grijs water (hergebruik douchewater in toiletten)
 - Waterzuivering (binnen gebouwen)
 - Waterdosering via druppelsystemen ipv sproeien
 - Monitoring via sensoren
 - Watermanagement
 - Waterretentie
 - Waterinfiltratie
 - Waterberging
 - Hemelwateropslag
- Groen-blauwe dooradering
- Klimaat, klimaatadaptatie
- Hittestress
- Duurzaamheid
- Natuur, natuurinclusief, biodiversiteit
- Innovatie
- Living Labs

Auteur: Ben Moonen (Sportsubsidie.nl)

Deze rapportage is tot stand gekomen op basis van een onderzoek dat door Ben Moonen van Sportsubsidie.nl is uitgevoerd. Dit bureau is gespecialiseerd in subsidie- en fondsenwerving voor de sportsector. Zie www.sportsubsidie.nl.

Leeswijzer

Het rapport bestaat uit enkele onderdelen. In hoofdstuk 2 presenteren we een aantal relevante subsidieregelingen. Hoofdstuk 3 spitst zich toe op fondsen en het vierde hoofdstuk richt zich op de mogelijkheden van leningen en kredieten. Tenslotte worden in het laatste hoofdstuk nog tips en aanbevelingen gegeven die bij kunnen dragen aan de financiering van de verduurzaming van watermanagement op veldsportaccommodaties.

2. Subsidies

De overheid vindt het belangrijk dat de sportsector een bijdrage levert aan duurzaamheid en het realiseren van klimaatdoelen. Daarom zijn er diverse regelingen om gemeenten en sportorganisaties te ondersteunen. In dit hoofdstuk laten we een aantal regelingen de revue passeren. Let wel, dit is een momentopname. Heeft u concrete plannen, verdiep u dan in de specifieke regelingen waarvan u gebruik wilt maken.

LET OP:

In de volgende paragrafen worden soms ook subsidies genoemd die alleen toegankelijk zijn voor agrarische bedrijven. Sportverenigingen kunnen daar dus in de regel geen gebruik van maken. Omdat organisaties uit de paardensport en de golfsport dat mogelijk wél kunnen, is ervoor gekozen deze regelingen toch op te voeren.

2.1 Inleiding in subsidies

Een subsidie betekent dat de overheid op grond van het algemeen belang een deel van de kosten betaalt die de subsidieontvanger heeft gemaakt. In artikel 4:21, art.1 van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt de volgende definitie gegeven:

‘De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.’

De overheid gebruikt stimuleringsregelingen met het doel haar beleid te verkopen. Zo stimuleert de overheid bedrijven om mensen te scholen, investeringen te plegen, te exporteren, onderzoek te doen naar nieuwe technologieën, en deze toe te passen. Succesvol subsidiebeleid richt zich dan ook op de inhoud. Op welke wijze kunnen we invulling geven aan de doelen en wensen van de subsidieverstrekker?

Op subsidiegebied is grofweg onderscheid te maken in de volgende subsidievormen:

- **Subsidie:** Een bijdrage van de overheid (ministerie, provincie, Europese Unie of organisatie die geld van de overheid krijgt) aan een aanvrager, die niet terugbetaald hoeft te worden;
- **Fiscale subsidie:** Een van de normale procedure afwijkende fiscale behandeling, waarvoor apart een aanvraag moet worden ingediend;
- **Lening/krediet:** Een bijdrage die terugbetaald moet worden. Het gaat om middelen voor zowel de langlopende als kortlopende termijn, al dan niet rentedragend en al dan niet tussentijds opzegbaar;
- **Garantie:** De bereidverklaring van de ene partij (meestal de overheid) om, indien de aanvrager niet aan zijn verplichtingen aan derden kan voldoen, deze verplichtingen over te nemen;
- **Participatie:** Deelname in het aandelenkapitaal van een onderneming, meestal gecombineerd met een achtergestelde/converteerbare lening;

Subsidie is dus per definitie *publieke financiering*: het geld is afkomstig van de overheid. Dit kan bijvoorbeeld de Rijksoverheid (ministeries) zijn, maar ook de Europese Unie.

De overheid gebruikt subsidies dus met het doel haar beleid te ‘verkopen’. Zo stimuleert de overheid organisaties om mensen te scholen, investeringen te plegen, te exporteren, onderzoek te doen naar nieuwe technologieën, etc.. Maar dus ook om te investeren in duurzaamheid. De overheid kan haar doelen op het vlak van klimaat en duurzaamheid alleen halen, als er organisaties en burgers zijn die bereid zijn te investeren in duurzame maatregelen. Een subsidie kan nèt het zetje geven waardoor het voor burgers en organisaties interessant wordt.

Algemene uitgangspunten

Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van subsidies, is het goed te weten wat enkele uitgangspunten van subsidiegevers en fondsen zijn:

- Projecten die commercieel interessant zijn en zichzelf kunnen bedruipen worden niet ondersteund;

- Reguliere activiteiten van aanvragers worden niet ondersteund;
- Er is geen subsidie voor kosten die al via een andere regeling gesubsidieerd zijn;
- Subsidie aanvragen doet u voordat u start met uw project;
- De definitieve vaststelling van de subsidie gebeurt na afloop van uw project.

Dit betekent dit dat het geen zin heeft om subsidie aan te vragen voor reguliere activiteiten. Het doel is juist om de aanvragers te stimuleren om iets bijzonders te doen. Bijvoorbeeld, door te investeren in duurzaam watermanagement. Of een project kans maakt op subsidie, hangt in het algemeen af van een project voldoet aan de volgende criteria:

- Is het project maatschappelijk relevant? In dit geval, in welke mate draagt de investering bij aan duurzaam watermanagement en klimaatadaptatie.
- Is er sprake van kwetsbare doelgroepen?
- Is de aanvrager in staat om het project uit te voeren en is er sprake van samenwerking met betrouwbare partijen?
- Is er sprake van een nieuw en innovatief project? Een project mag in bijna alle gevallen namelijk pas uitgevoerd worden nadat de subsidieverstrekker een besluit over een aanvraag heeft genomen.
- Is er een goed doortimmerd projectplan en een degelijke, onderbouwde begroting?
- Is er financieel dekingsplan? Hoe wordt de cofinanciering geregeld (welke bijdrage kunnen andere partijen leveren, welke andere financiers zijn er, welke financieringsbehoefte is er)?

2.2 Europese subsidies

Regeling	Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)		
Loket	Europese Unie		
Deadline	24-04-25 t/m 04-09-25		
Wie mogen aanvragen?	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●●●	Slaagkans	●○○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2021-2027: € 5.432.000 (€3.488.000 voor het programma Environment en €1.944.000 voor het programma Climate Action)		
Meer informatie	https://cinea.ec.europa.eu/life_en		

Het doel van het programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE) is bij te dragen aan de overgang naar een duurzame, circulaire, energie-efficiënte, op hernieuwbare energie gebaseerde, klimaatneutrale en veerkrachtige economie, teneinde de kwaliteit van het milieu, met inbegrip van lucht, water en bodem, te beschermen, te herstellen en te verbeteren, het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen en om te buigen en de achteruitgang van ecosystemen aan te pakken, onder meer door de uitvoering en het beheer van het Natura 2000-netwerk te ondersteunen en zo bij te dragen tot duurzame ontwikkeling.

Het LIFE-programma heeft de volgende specifieke doelstellingen:

1. het ontwikkelen, demonstreren en bevorderen van innovatieve technieken, methoden en benaderingen voor het bereiken van de doelstellingen van de wetgeving en het beleid van de Unie op het gebied van het milieu, met inbegrip van natuur en biodiversiteit, en inzake klimaatactie, met inbegrip van de overgang naar hernieuwbare energie en een grotere energie-efficiëntie, en om bij te dragen aan de kennisbasis en de toepassing van beste praktijken, met name op het gebied van natuur en biodiversiteit; onder meer door de ondersteuning van het Natura 2000-netwerk;
2. ondersteuning van de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van relevante wetgeving en beleid van de Unie op het gebied van milieu, met inbegrip van natuur en biodiversiteit, en inzake klimaatactie en de transitie naar hernieuwbare energie of verhoogde energie-efficiëntie, onder meer

- door de governance op alle niveaus te verbeteren, met name door de capaciteiten van publieke en private actoren en de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld te vergroten;
3. als katalysator fungeren voor de grootschalige toepassing van succesvolle technische en beleidsgerelateerde oplossingen voor de uitvoering van de relevante wetgeving en het beleid van de Unie op het gebied van milieu, met inbegrip van natuur en biodiversiteit, en inzake klimaatactie en de overgang naar hernieuwbare energie of verhoogde energie-efficiëntie, door resultaten te repliceren, door gerelateerde doelstellingen te integreren in ander beleid en in praktijken in de publieke en private sector; door investeringen te mobiliseren en de toegang tot financiering te verbeteren.

Aanvragers zijn publieke en private rechtspersonen. Subsidies kunnen worden gebruikt voor de financiering van strategische natuurprojecten, strategische geïntegreerde projecten, projecten voor technische bijstand, standaardactieprojecten en andere acties die nodig zijn om de algemene doelstelling van het LIFE-programma te verwezenlijken, met inbegrip van coördinatie- en ondersteuningsacties die gericht zijn op capaciteitsopbouw, op de verspreiding van informatie en kennis, en op bewustmaking ter ondersteuning van de overgang naar hernieuwbare energie en een grotere energie-efficiëntie.

De maximale medefinancieringspercentages voor de subsidiabele acties bedragen 60% van de subsidiabele kosten. Het maximale medefinancieringspercentage is echter 75% voor projecten die worden gefinancierd in het kader van het subprogramma "Natuur en biodiversiteit". Voor exploitatiesubsidies bedraagt het maximale medefinancieringspercentage 70% van de subsidiabele kosten.

2.3 Landelijke regelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de twee belangrijkste 'sportsubsidies' voor investeringen in sportaccommodaties. De BOSA en de SPUK. De Regeling Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK) is voor gemeenten en gemeentelijke sportbedrijven. De stimuleringsregeling Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA) is een landelijke subsidie die aangevraagd kan worden door verenigingen en stichtingen. **Tenslotte besteden we aandacht aan het programma Sportinnovator.**

BOSA

Regeling	Stimulering Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties		
Loket	DUS-I		
Deadline	31-12-2028		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●●
Minimale bijdrage	€ 2.500	Maximale bijdrage	€ 2,5 miljoen
Budget	€ 79 miljoen (2025), 43 miljoen (2026, 2027)		
Meer informatie	https://www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties		

De stimuleringsregeling Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA) is een landelijke subsidie die aangevraagd kan worden door verenigingen en stichtingen. Er kan subsidie aangevraagd worden voor investeringen in de aanleg, renovatie en het onderhoud van de sportaccommodatie en de aanschaf van sport- en onderhoudsmaterialen. Kosten worden in hoofdzaak voor 20% gesubsidieerd. De overheid wil een aantal specifieke maatregelen extra stimuleren en daarvoor wordt 30% subsidie verstrekt. Dat geldt voor maatregelen op het vlak van energie (zoals zonnepanelen, warmtepompen, HR++ glas e.d.), toegankelijkheid, circulariteit en klimaatadaptatie (zoals vegetatiedaken en maatregelen voor opvang en hergebruik van water). **De komende jaren tot en met 2028 is er jaarlijks tenminste 79 miljoen beschikbaar.**

Enkele relevante uitgangspunten:

- Alleen amateursportorganisaties mogen aanvragen. Een gemeente of gemeentelijke BV kan géén BOSA aanvragen.
- Als de aanvrager recht heeft op BTW-aftrek, kan geen gebruik gemaakt worden van de BOSA.

- De gemeente mag geen SPUK-subsidie aanvragen voor dezelfde kosten als waar de BOSA voor wordt aangevraagd. De gemeente mag wel een bijdrage leveren in de kosten.
- Aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld.
- De partij die de subsidieaanvraag indient, is ook kostendrager. Dat betekent dat eventuele offertes en/of facturen op naam van de aanvrager dienen te staan en dat deze ook vanaf de bankrekening van aanvrager voldaan dienen te worden. De subsidieaanvrager hoeft geen eigenaar van de sportaccommodatie of materialen te zijn.
- Een BOSA-aanvraag kan zowel ingediend worden voordat de werkzaamheden starten (op basis van offertes, subsidiedrempel = €25.000) of nadat de kosten zijn gemaakt (op basis van facturen/betaalbewijzen met een factuurdatum die ten hoogste 12 maanden voor de datum van indiening ligt, subsidiedrempel = € 2.500).

Extra subsidie voor verduurzaming, toegankelijkheid, circulariteit en klimaatadaptatie

De volgende activiteiten komen in aanmerking voor de **10% aanvullende** subsidie (**30%** in totaal):

Maatregelen voor energiebesparing:

- Verlichting: 1.1 Sportveldverlichting, 1.2 LED-verlichtingssysteem voor nieuwe en bestaande sportaccommodaties;
- Ventilatie en verwarming: 2.1 Warmteterugwinning voor bestaande sportaccommodaties, 2.2 Warmtepomp, 2.3 Warmteterugwinning uit douchewater, 2.4 Zwembadafdekking, 2.5 Adiabatische koeling, 2.6 Infrarood verwarmingspaneel;
- Bouwkundig: 3.1 HR-glas voor bestaande sportaccommodaties, 3.2 HR-glas voor nieuwe sportaccommodaties, 3.3 Isolatie wand, vloer, dak voor bestaande sportaccommodaties;
- Duurzame energieopwekking: 4.1 Zonnecollectorsysteem, 4.2 Zonnepanelen voor elektriciteitsopwekking, 4.3 Zonnewarmtecollector voor sportvelden.
- Energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS). Verplicht bij aanvragen op het vlak van energiebesparing.

NB: Verduurzaming van bestaand vastgoed kan in 2026 waarschijnlijk niet meer via de BOSA aangevraagd worden. Dat kan wel via de DUMAVA.

Maatregelen toegankelijkheid:

- Automatische deur;
- Toegang sportrolstoelen;
- Lift;
- Integraal toegankelijk toilet;
- Doelgroep specifieke sportvoorzieningen: 5.1 Sportaccommodatielift, 5.2 Luie sportaccommodatietrap, 5.3 Akoestiek, 5.4 Voorziening slechthorenden, 5.5 Klok;
- Toegang sportrolstoelen voor buitensport.

Maatregelen circulariteit:

- Hergebruikt infillzand;
- Kunststof kantplanken (kunstgrasveld);
- Schoonloopvoorziening;
- Gerecyclede sportvloer sporthal;
- Zout(water)batterij;
- Gerecyclede shockpads.

Maatregelen klimaatadaptatie

- Opvang en hergebruikt water;
- Vegetatiedak;
- Infiltratiesysteem.

Water

Binnen de maatregelen voor klimaatadaptatie is het mogelijk om **30%** subsidie te krijgen voor opvang en hergebruik van regenwater en voor een infiltratiesysteem. Om in aanmerking te komen voor de 20% extra subsidie, dienen de maatregelen te voldoen aan de volgende eisen:

Regenwateropslagsysteem	<i>Bestemd voor:</i> het opvangen van regenwater van tenminste de eigen sport-accommodatie in een waterdichte opslag of waterdicht sportveld met overloop naar een infiltratiegebied niet zijnde een afwatersloot, al dan niet in combinatie met nuttige toepassing van het opgevangen regenwater, <i>en bestaande uit:</i> een waterdichte opslag of waterdicht sportveld, leidingwerk met uitzondering van dak en goten, (eventueel pomp) en regeltechniek.
Infiltratiesysteem	1. <i>Bestemd voor:</i> het bufferen en infiltreren van regenwater in geperforeerde containers, waarbij het regenwater na verblijf in deze containers infiltreert in de bodem, <i>en bestaande uit:</i> een geperforeerde container en al dan niet geotextiel, 2. <i>Bestemd voor:</i> het transporteren van regenwater naar een infiltratiesysteem of infiltreren van regenwater met geperforeerde leidingen, <i>en bestaande uit:</i> geperforeerde leidingen en al dan niet geotextiel, 3. <i>Bestemd voor:</i> het bufferen en infiltreren van regenwater in een wadi, <i>en bestaande uit:</i> een wadi, en al dan niet de volgende onderdelen: een meetsysteem voor het meten van het grondwaterpeil en een meetsysteem voor het meten van een of meer parameters inzake grondwaterkwaliteit.

Budgetuitputting van de BOSA in 2024

Probleem voor de korte termijn is dat het budget 2024 al uitgeput is. In de regeling staat namelijk dat het jaarbudget van € 79 miljoen subsidie wordt verminderd met het bedrag van het aantal verleende BOSA-subsidies dat in de vier voorgaande jaren is verleend maar dat in 2024 wordt uitgekeerd. Honderden aanvragen uit het najaar 2023 zijn opgeschort tot 2024. Daarbij zijn er in de periode januari tot begin april al ruim 2.000 aanvragen ingediend. Zie hieronder ook de mededeling van subsidieloket DUS-I:

Update 19 maart 2024

Op dit moment onderzoekt het ministerie van VWS of het mogelijk is om het subsidieplafond voor 2024 te verhogen. Omdat wij nog in afwachting zijn van de uitkomst hiervan, kunt u voorlopig nog steeds subsidie aanvragen. Wij informeren u zodra meer bekend is over een eventuele ophoging van het budget voor 2024. Let op: aangevraagde subsidies worden niet altijd volledig toegekend en uitbetaald. Op onze website informeren we u tot wanneer u subsidie kunt aanvragen. U kunt zich ook aanmelden voor de [BOSA alert](#), dan ontvangt u hierover automatisch bericht.

22,5 miljoen extra budget?

In de voorjaarsnota 2024 van het ministerie van VWS is 22,5 miljoen extra budget opgenomen voor de BOSA. Het debat over de voorjaarsnota in de Tweede Kamer vindt waarschijnlijk op 4 juni plaats. In de praktijk moet nog blijken of bovenstaande het daadwerkelijk tot een wetsvoorstel redt. Het debat in de Tweede Kamer en de lopende formatieonderhandelingen kunnen nog tot nadere aanpassingen leiden. Overigens, er wordt geen nieuw geld uitgetrokken, maar geld uit volgende jaren worden naar voren gehaald.

Hieronder de betreffende toelichting in de Voorjaarsnota:

Kasschuiven

Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA)

Dit betreft een kasschuif voor het naar voren halen van middelen voor de *subsidieregeling bouw en onderhoud sportaccommodaties* (BOSA). In totaal wordt 22,5 miljoen euro uit latere jaren naar 2024 geschoven.

Dus, dit is geen nieuw geld maar de 22,5 miljoen wordt naar voren geschoven en komt dus uit het budget van 2025 en verder. Dat zou kunnen betekenen dat de budgettaire problemen volgend jaar alleen maar groter worden.

SPUK

Regeling	Specifieke Uitkering Stimulering Sport		
Loket	DUS-I		
Deadline	Voor 2025: 17 maart 2025		
Aanvragers	Gemeenten en gemeentelijke sportbedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●○○
Bijdrage	Vast bedrag per gemeente		
Budget	€ 189 miljoen (2025)		
Meer informatie	https://www.dus-i.nl/subsidies/specifieke-uitkering-sport		

Het doel van de regeling is het stimuleren van de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties, sportstimuleringsbeleid en de aanschaf van sportmaterialen door gemeenten. Sinds 1 januari 2019 konden gemeenten de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren als deze btw-plichtig zijn, konden gemeenten sinds 2019 gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). 2025 was het laatste jaar van de SPUK-regeling 2024-2025.

Toekomst nog onduidelijk

Op de website van subsidieloket DUS-I staat de melding dat het ministerie van VWS samen met belanghebbenden onderzoekt hoe gemeenten vanaf 2026 gecompenseerd kunnen worden voor het btw-verlies op sportuitgaven. Zodra er meer informatie beschikbaar is, zullen DUS-I en de VSG deze delen. De verwachting is echter dat de SPUK vanaf 2026 opgenomen wordt van de algemene uitkering aan gemeenten en dus niet meer als aparte subsidieregeling aan te vragen zal zijn.

Regeling	Programma Sportinnovator		
Loket	ZonMw		
Deadline	03-03-25 t/m 03-06-25		
Aanvragers	Nederlandse rechtspersoon		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Per oproep bepaald		
Meer informatie	https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/sport-en-bewegen/programmas/programma-detail/sportinnovator/		

Het doel van het programma Sportinnovator is het creëren van een samenhangend ecosysteem tussen sport, wetenschap, bedrijfsleven en overheid.

Het programma wordt uitgevoerd door ZonMw in opdracht van het Topteam Sport. In het kader van het programma wordt jaarlijks de Nationale Sportinnovator Prijs uitgereikt. Ook kunnen oproepen en challenges worden gepubliceerd gericht op het stimuleren en betrekken van het bedrijfsleven bij het Sportinnovator ecosysteem, met als doel dat kansrijke innovaties daadwerkelijk in de praktijk terechtkomen. Tot slot worden in het kader van het programma zogenaamde Sportinnovator Vouchers verstrekt.

Nationale Sportinnovator Prijs

Het doel van de Nationale Sportinnovator Prijs is het stimuleren van de ontwikkeling en/of opschaling van een innovatief product, proces of een innovatieve werkwijze op het gebied topsport, breedtesport en/of een actieve leefstijl. De prijs heeft elk jaar een specifiek thema.

De hoofdaanvrager moet een Nederlandse rechtspersoon zijn die tevens de rechthebbende van het voorstel is. Subsidie kan worden aangevraagd voor de ontwikkeling en/of opschaling van een innovatief product, proces of een innovatieve werkwijze op het gebied van topsport, breedtesport en/of een actieve leefstijl. Een innovatie komt in aanmerking voor de prijs wanneer aannemelijk wordt gemaakt dat deze tegemoet komt aan een

duidelijk gedefinieerde vraag of behoefte uit het veld. Het gaat om de ontwikkeling van innovaties die op middellange termijn economisch rendement genereren en/of een (potentiële) maatschappelijke waarde hebben voor bijvoorbeeld gezondheid, vitaliteit, zorg, welzijn, leefbaarheid, arbeid of onderwijs.

Oproepen bedrijfsleven

In het kader van het programma worden diverse oproepen gepubliceerd gericht op het stimuleren en betrekken van het bedrijfsleven bij het Sportinnovator ecosysteem, met als doel dat kansrijke innovaties daadwerkelijk in de praktijk terechtkomen.

Sportinnovator Voucher

Een Sportinnovator Voucher biedt financiële ondersteuning bij een innovatievraag van een gemeente, sportbond of bedrijf. Met een voucher wordt de expertise van een Sportinnovator-centrum ingezet.

2.4 Provinciale subsidies

Niet alle provincies hebben subsidieregelingen voorinvesteringen in energiebesparing. De bekende regelingen staan hieronder. De provincies zijn in alfabetische volgorde weergegeven.

Drenthe

Regeling	Subsidieregeling tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 Drenthe		
Loket	provincie Drenthe		
Deadline	-		
	Gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe, Westerveld, Steenwijkerland en het waterschap Drents Overijsselse Delta		
Moeilijkheid	●●●●○○	Slaagkans	●●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.provincie.drenthe.nl/loket/producten-diensten/subsidie-tijdelijke-impulsregeling/		

De Subsidieregeling tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 heeft tot doel het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in de werkregio Fluvius.

Subsidie kan worden aangevraagd voor de versnelde uitvoering van in het maatregelenpakket opgenomen maatregelen of voorzieningen. Het maatregelenpakket betreft een pakket van kosteneffectieve maatregelen of voorzieningen ter voorkoming of beperking van wateroverlast of ter beperking van de gevolgen van droogte of overstromingen, opgenomen in het besluit van de minister tot verlening van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 11 van de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (TIK).

De subsidie bedraagt ten hoogste het in het besluit van de minister tot verlening van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 11 van de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (TIK) vermelde bedrag.

Regeling	Subsidieregeling DPRA in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe		
Loket	provincie Groningen		
Deadline	19-04-23 t/m 31-05-25		
Aanvragers	Gemeenten Aa en Hunze, Assen, Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Tynaarlo, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde		
Moeilijkheid	●●○○○○	Slaagkans	●●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald

Budget	Voor de aanvraagperiode tot en met 31 mei 2025: € 13.064.000
Meer informatie	https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/

Het doel van de Subsidieregeling DPRA in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe is het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe als bedoeld in de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (TIK) oftewel de impulsregeling.

Subsidie kan worden aangevraagd voor:

- ruimtelijke inrichtingsmaatregelen;
- maatregelen om water vast te houden en te benutten;
- maatregelen om water te bergen;
- maatregelen om de waterafvoercapaciteit te vergroten.

De subsidie bedraagt ten hoogste het in het besluit van de minister tot verlening van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 11 van de impulsregeling vermelde bedrag.

Regeling	Regeling Regionale Projecten		
Loket	Regio Groningen-Assen		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 500.000
Budget	Voor de periode 2020 tot en met 2025: € 3 miljoen		
Meer informatie	https://regiogroningenassen.nl/projecten/		

Het doel van de Regeling Regionale Projecten van de Regio Groningen-Assen is het stimuleren van projecten die vanuit de samenleving breed gedragen worden en een meerwaarde hebben voor de regio. In aanmerking voor ondersteuning komen projecten of programma's die bijdragen aan het realiseren van minimaal één van de volgende thema's:

- ruimtelijke kwaliteit: de kwaliteit van stad en land behouden en versterken;
- economie: het economisch kerngebied verder ontwikkelen.

Te ondersteunen projecten moeten bijdragen aan de oplossing voor een urgent vraagstuk of een urgente opgave, en moeten een gemeente- en provinciegrensoverschrijdende betekenis hebben of een bijdrage leveren aan de regionale uniciteit of identiteit.

De hoogte van de bijdrage is een percentage van de projectkosten. Dat betreft maximaal 15% wanneer het project voldoet aan één of twee thema's en aan de voorwaarden. Per criterium kan extra financiering worden verkregen:

- samenwerking: maximaal 12,5% extra;
- duurzaamheid: maximaal 12,5% extra;
- innovatiebonus: maximaal 10% extra.

De bijdrage is hiermee maximaal 50% van de projectkosten en kan oplopen tot maximaal € 500.000.

Flevoland

Regeling	Nadere regels Subsidieregeling Klimaatadaptieve en Groene dorpen en steden 2023-2024		
Loket	provincie Flevoland		
Deadline	09-10-23 t/m 01-11-24		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●●○○	Slaagkans	●●●○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	€ 366.666		
Meer informatie	https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/klimaatadaptieve-en-groene-dorpen-en-steden_subsi		

Het doel van de Nadere regels Subsidieregeling Klimaatadaptieve en Groene dorpen en steden 2023-2024 is het stimuleren van initiatieven welke een positieve bijdrage leveren aan het klimaatbestendig maken, het vergroenen en vergroten van de biodiversiteit van de dorpen en steden in de provincie Flevoland.

Subsidie kan worden aangevraagd door eigenaren van een woning alsmede huurders van een woning waarvan de eigenaar toestemming heeft gegeven. Een aanvraag kan ook in buurtverband worden ingediend. Subsidie kan worden aangevraagd voor de volgende maatregelen en voorzieningen:

- regenwatervoorzieningen, bestaande uit een regenton, regenzuil of regenschutting;
- ontharden en vergroenen van bestaand verharde oppervlakken;
- groene daken;
- groene gevels;
- voorzieningen voor nuttig gebruik van regenwater in woning/pand.

Subsidie kan worden verstrekt voor maximaal twee van de bovengenoemde maatregelen en voorzieningen. Bij een aanvraag in buurtverband wordt de toe te kennen subsidie verhoogd met 10%, behalve als het gaat om een regenwatervoorziening (daarvoor wordt de subsidie niet verhoogd bij een aanvraag in buurtverband).

Regeling	Nadere regels ondersteuning Vermaatschappelijking natuur		
Loket	Provincie Flevoland		
Deadline	01-08-24 t/m 31-12-26		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2025: € 100.000. Voor 2026: € 100.000.		
Meer informatie	https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/subsidie-vermaatschappelijking-natuur-aanvragen		

Het doel van de Nadere regels ondersteuning Vermaatschappelijking natuur is het verder versterken en/of vergroten van de actieve betrokkenheid van de Flevolandse bij natuur en biodiversiteit, door

het stimuleren en ondersteunen van initiatieven die de actieve betrokkenheid van burgers en organisaties bij natuur en biodiversiteit vergroten en versterken.

Subsidie kan worden aangevraagd door organisaties zonder winstoogmerk die al met burgers en/of maatschappelijke organisaties samenwerken op het gebied van natuur en biodiversiteit.

Om voor een subsidie in aanmerking te kunnen komen moet de activiteit plaatsvinden in de provincie Flevoland, moet de beleefbaarheid van de natuur op een verantwoorde manier vergroot worden én moeten één of meer andere partijen financieel bijdragen aan het initiatief. Daarnaast moeten de activiteiten voldoen aan één of meerdere van de onderstaande criteria:

- nieuwe doelgroepen worden betrokken en/of de betrokkenheid van bestaande doelgroepen wordt versterkt;
- er is sprake van een vernieuwende manier van het organiseren van betrokkenheid in Flevoland;
- het initiatief stimuleert of verbetert de samenwerking tussen organisaties.

Bij aanvraag van een subsidie van maximaal € 5000 bedraagt de subsidie 90% van de subsidiabele kosten tot een bedrag van € 4500. Bij aanvraag van een subsidie vanaf € 5000 bedraagt de subsidie 70% van de subsidiabele kosten met een minimum van € 5000 en maximum van € 20.000. De totaal verstrekte subsidie aan een subsidieaanvrager over een periode van drie jaar bedraagt maximaal € 60.000.

Friesland

Momenteel geen passende regelingen bekend.

Gelderland

Regeling	Fonds verduurzaming maatschappelijk vastgoed		
Loket	provincie Gelderland		
Deadline	28-09-23 t/m 30-09-28		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Tot en met 30 september 2028: € 10 miljoen		
Meer informatie	https://www.gelderland.nl/subsidies/fonds-verduurzaming-maatschappelijk-vastgoed		

Het doel van het Fonds verduurzaming maatschappelijk vastgoed is het stimuleren van het nemen van verduurzamingsmaatregelen aan maatschappelijk vastgoed. Onder verduurzamingsmaatregelen vallen maatregelen die leiden tot energieopslag, de productie van duurzame energie of energiebesparende maatregelen (waaronder isolatie, beglazing en constructieonderdelen).

Een aanvraag kan worden ingediend door een eigenaar van maatschappelijk vastgoed waarop de subsidiabele activiteit betrekking heeft. Gemeenten en woningcorporaties komen niet in aanmerking.

Subsidie kan worden gecombineerd met subsidie voor maatregelen ten behoeve van circulair bouwen, biodiversiteit of klimaatadaptatie. Subsidie wordt alleen verstrekt als de activiteit wordt gerealiseerd in de provincie Gelderland, de activiteit wordt uitgevoerd door of in opdracht van de aanvrager én de activiteit betrekking heeft op bestaand maatschappelijk vastgoed.

De ondersteuning heeft de vorm van een lening met een looptijd van maximaal vijftien jaar en een rente van 2% per jaar. Ook de afsluitkosten van de geldlening en de kosten voor een Energieadvies komen in aanmerking. De

hoogte van de lening bedraagt maximaal 100% van de subsidiabele kosten met een minimum van € 10.000 en een maximum van € 250.000. Investerings ten behoeve van circulair bouwen, biodiversiteit of klimaatadaptatie omvatten maximaal 5% van de subsidiabele kosten van de verduurzamingsmaatregelen. De lening moet worden afgesloten bij de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn).

Groningen

Regeling	Uitvoeringsregeling Programma Landelijk Gebied 3		
Loket	provincie Groningen		
Deadline	01-01-25 t/m 30-11-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 2.000	Maximale bijdrage	€ 250.000
Budget	Voor 2025: € 980.750 (Landschapsprojecten: € 550.000, Groene initiatieven: € 80.750, Biodiversiteit: € 350.000).		
Meer informatie	https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/natuur-en-landschap/		

Het doel van de Uitvoeringsregeling Programma Landelijk Gebied 3 is het ondersteunen van projecten op het gebied van natuur, landschap en biodiversiteit in de provincie Groningen. De regeling bestaat vier onderdelen: Verbinden natuur (paragraaf 1), Landschapsprojecten (paragraaf 2), Groene initiatieven (paragraaf 3) en Biodiversiteit (paragraaf 4).

Verbinden natuur

Subsidie kan worden verleend voor activiteiten met het doel:

- de realisatie van ecologische verbindingzones binnen de provincie Groningen. De ecologische verbindingzone dient een verbinding te maken tussen NNN-gebieden. Projecten dienen aan te sluiten op een NNN en een verbindende functie te hebben met een ander NNN; of
- ontsnippering van natuurgebieden binnen de provincie Groningen. Dit betreft het passeerbaar maken voor flora en fauna van de bestaande regionale (provinciale en gemeentelijke) infrastructuur die een barrière vormt tussen natuurgebieden.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurbeherende organisaties, agrarische natuurverenigingen, waterschappen, gemeenten en particuliere natuurbeheerders. De subsidie bedraagt minimaal € 50.000 en maximaal € 250.000.

Landschapsprojecten

Subsidie kan worden verleend voor activiteiten gericht op:

- het versterken, ontwikkelen of behouden van de samenhangende landschapsstructuren als bedoeld op kaart 4 Landschap van de provinciale omgevingsverordening;
- het behoud, herstel of versterking van landschappelijke elementen in de kernen, mits het elementen betreft die vanuit het landschap doorlopen tot in de kernen;
- landschapsprojecten die uitwerking geven aan één van de volgende doelen van het Landschapsconvenant:
 - uitvoering van de gebiedsagenda's voor de zeven deelgebieden in Groningen;
 - duurzaam beheer.
- onderzoek dat leidt tot een concrete aanzet voor projecten onder a of c.

Subsidie kan worden aangevraagd door stichtingen of verenigingen zonder winstoogmerk, natuurorganisaties, waterschappen, gemeenten, Prolander en particulieren. De subsidie bedraagt maximaal € 150.000.

Groene initiatieven

Subsidie kan worden verleend voor:

- initiatieven van burgers die bijdragen aan een gunstige staat van de natuur of het landschap binnen de provincie Groningen;
- initiatieven van burgers die verantwoordelijkheid willen dragen voor een gunstige staat van natuur of het landschap binnen de provincie Groningen;
- initiatieven van burgers uit de provincie Groningen die bijdragen aan kennis over natuur of landschap;
- initiatieven van burgers die erop gericht zijn om jongeren te betrekken bij natuur of landschap binnen de provincie Groningen;
- het begeleiden van burgers bij voorgaande onderdelen.

Subsidie kan worden aangevraagd door particulieren en stichtingen of verenigingen zonder winstoogmerk. De subsidie bedraagt minimaal € 2000 en maximaal € 10.000.

Biodiversiteit

Subsidie kan worden verleend voor:

- maatregelen ter bestrijding van de verdroging genoemd in hoofdstuk 10.3 'Restant opgave Topgebieden verdroging' van het PLG 3;
- maatregelen of vergroting van kennis die aantoonbaar bijdragen aan het bereiken en behouden van een gunstige staat van instandhouding van soorten genoemd in hoofdstuk 10.4 'Lijst Groninger soorten en habitats' van het PLG3;
- vergroting van kennis die aantoonbaar bijdraagt aan het bereiken en behouden van een gunstige staat van instandhouding van de 'rode', 'oranje' en 'grijze' soorten genoemd in de actuele 'Lijst Groninger soorten en habitats';
- maatregelen die aantoonbaar de ecologische kwaliteit van de bestaande natuur binnen het NNN in de provincie Groningen vergroten;
- maatregelen die aantoonbaar bijdragen aan de voor het lopende kalenderjaar door het provinciaal bestuur aangegeven actuele thema('s) ter versterking van de biodiversiteit.

Subsidie kan worden aangevraagd door stichtingen of verenigingen zonder winstoogmerk, natuurbeherende organisaties, waterschappen, particulieren en gemeenten. De subsidie bedraagt minimaal €2.000 en maximaal €100.000.

Regeling	Subsidieregeling DPRA in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe		
Loket	provincie Groningen		
Deadline	19-04-23 t/m 31-05-25		
Aanvragers	Gemeenten Aa en Hunze, Assen, Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Tynaarlo, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor de aanvraagperiode tot en met 31 mei 2025: € 13.064.000		
Meer informatie	https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/		

Het doel van de Subsidieregeling DPRA in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe is het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in de werkregio Groningen/Noord-Drenthe als bedoeld in de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (TIK) oftewel de impulsregeling.

Subsidie kan worden aangevraagd voor:

- ruimtelijke inrichtingsmaatregelen;
- maatregelen om water vast te houden en te benutten;
- maatregelen om water te bergen;
- maatregelen om de waterafvoercapaciteit te vergroten.

De subsidie bedraagt ten hoogste het in het besluit van de minister tot verlening van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 11 van de impulsregeling vermelde bedrag.

Regeling	Subsidieregeling programma zandgronden 2022-2027		
Loket	provincie Drenthe		
Deadline	-		
Aanvragers	Gemeenten Aa en Hunze, Assen, Groningen, Noordenveld en Tynaarlo		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2022-2027: € 7.400.020 + € 700.000 (aanvullende subsidie maatregelen Landbouw)		
Meer informatie	https://www.provincie.drenthe.nl/loket/producten-diensten/subsidie-programma-zandgronden-2022-2027/		

Het doel van de Subsidieregeling programma zandgronden 2022-2027 is het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater.

Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan enkele gemeenten (Aa en Hunze, Assen, Groningen, Noordenveld en Tynaarlo), LTO Noord, waterschap Hunze en Aas en Wetterskip Fryslân. Subsidie kan worden verstrekt voor maatregelen op het gebied van:

- robuust watersysteem;
- efficiënt watergebruik;
- ruimtelijke adaptatie;
- een alternatieve maatregel, waarvoor door het Bestuurlijk Platform Zoetwater goedkeuring is verleend.

De subsidie bedraagt maximaal de in de Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater genoemde percentages van de subsidiabele kosten tot een maximum van het bedrag zoals opgenomen in bijlage 1 van de subsidieregeling in de tabel bijdragen partijen in programma zandgronden Noord-Nederland, in de rij Rijksbijdrage na aftrek van btw/compensatie kolom. De subsidie aan LTO Noord kan voor maatregelen die in de provincie Drenthe worden uitgevoerd, worden aangevuld tot maximaal 40% van de subsidiabele kosten.

Regeling	Regeling Regionale Projecten		
Loket	Regio Groningen-Assen		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 500.000
Budget	Voor de periode 2020 tot en met 2025: € 3 miljoen		
Meer informatie	https://regiogroningenassen.nl/projecten/		

Het doel van de Regeling Regionale Projecten van de Regio Groningen-Assen is het stimuleren van projecten die vanuit de samenleving breed gedragen worden en een meerwaarde hebben voor de regio.

In aanmerking voor ondersteuning komen projecten of programma's die bijdragen aan het realiseren van minimaal één van de volgende thema's:

- ruimtelijke kwaliteit: de kwaliteit van stad en land behouden en versterken;
- economie: het economisch kerngebied verder ontwikkelen.

Te ondersteunen projecten moeten bijdragen aan de oplossing voor een urgent vraagstuk of een urgente opgave, en moeten een gemeente- en provinciegrensoverschrijdende betekenis hebben of een bijdrage leveren aan de regionale uniciteit of identiteit. De hoogte van de bijdrage is een percentage van de projectkosten. Dat betreft maximaal 15% wanneer het project voldoet aan één of twee thema's en aan de voorwaarden. Per criterium kan extra financiering worden verkregen:

- samenwerking: maximaal 12,5% extra;
- duurzaamheid: maximaal 12,5% extra;
- innovatiebonus: maximaal 10% extra.

De bijdrage is hiermee maximaal 50% van de projectkosten en kan oplopen tot maximaal € 500.000.

Limburg

Regeling	Nadere subsidieregels landschapselementen en voedselbossen 2023-2024		
Loket	provincie Limburg		
Deadline	15-08-23 t/m 01-10-24		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 10.000	Maximale bijdrage	€ 100.000
Budget	Voor 2023-2024: € 2.799.000 (Landschapselementen: € 1.549.000, Voedselbossen: € 1.250.000)		
Meer informatie	https://www.limburg.nl/loket/subsidies/actuele-subsidies/subsidieregelingen-0/@8846/subsidie-landschapselementen-0/		

Het doel van de Nadere subsidieregels landschapselementen en voedselbossen 2023-2024 is bij te dragen aan het behoud en de versterking van het Limburgse landschap (de groenblauwe dooradering) en de biodiversiteit, alsmede het leveren van een bijdrage aan de transitie naar een meer duurzame landbouw.

De regeling bestaat uit de volgende onderdelen op basis waarvan subsidie kan worden aangevraagd:

- Landschapselementen;
- Voedselbossen.

Landschapselementen

Subsidie kan worden aangevraagd door gemeenten, waterschap, stichtingen en verenigingen.

Subsidie kan worden aangevraagd voor het aanleggen en/of herstellen van landschapselementen buiten de bebouwde kom, mogelijk gecombineerd met beheer voor maximaal vijf jaar. De subsidie bedraagt maximaal 90% van de totale subsidiabele normkosten tot een maximum van € 100.000. Subsidies kleiner dan € 25.000 worden niet verstrekt.

Voedselbossen

Subsidie kan worden aangevraagd door rechtspersonen, eenmanszaken, maatschappen en vennootschappen onder firma (VOF).

Subsidie kan worden aangevraagd voor de aanleg van een nieuw voedselbos. De subsidie bedraagt € 10.000 per hectare en € 5000 per aanvraag tot een maximaal bedrag van € 75.000 per project en per aanvrager. Subsidies kleiner dan € 10.000 worden niet verstrekt.

Regeling	Nadere subsidieregels Deltaplan Hoge Zandgronden 2022-2027		
Loket	provincie Limburg		
Deadline	22-01-24 t/m 31-12-27		
Aanvragers	Limburgse gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2024-2027: € 14.600.000 (Waterschap Limburg), € 2.038.000 (Waterpanel Noord), € 311.000 (Werkregio Westelijke Mijnstreek), € 595.000 (Werkregio Parkstad), € 566.000 (Werkregio Maas en Mergelland), € 2.100.000 (overige partijen), € 6.000.000 (extra subsidie voor projecten in prioritair gebieden)		
Meer informatie	https://www.limburg.nl/loket/subsidies/actuele-subsidies/subsidieregelingen-0/@9243/subsidie-deltaplan-hoge-zandgronden-2022/		

Het doel van de Nadere subsidieregels Deltaplan Hoge Zandgronden 2022-2027 is het realiseren van een duurzaam, robuust en ecologisch gezond watersysteem dat kan omgaan met wateroverlast en droogte en dat voorziet in voldoende water van goede kwaliteit.

In aanmerking komen de partijen die de Bestuursovereenkomst Deltaplan Hoge Zandgronden 2022-2027 hebben ondertekend en/of genoemd staan in de bijbehorende maatregelentabel voor de provincie Limburg. Dit zijn Waterschap Limburg, de Limburgse gemeenten en een aantal overige partijen (Waterleiding Maatschappij Limburg, Limburgse Land- en Tuinbouw Bond, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer Limburg, Stichting Limburgs Landschap, Limburgs Particulier Grondbezit, Limburgse Werkgevers Vereniging, Natuur en Milieufederatie Limburg en Bosgroep Zuid Nederland).

Subsidie wordt verstrekt voor het realiseren van zoetwatermaatregelen die zijn opgenomen in Bijlage 1 bij de regeling. Deze bijlage omvat een aantal specifieke maatregelen die zijn verdeeld in de drie categorieën: efficiënt watergebruik, robuuste watersysteem en ruimtelijke adaptatie.

De subsidie bedraagt 25% van de subsidiabele kosten zonder maximum voor Waterschap Limburg. Voor de overige aanvragers bedraagt het maximale subsidiebedrag € 250.000. Er geldt een hoger subsidiepercentage van 50% voor projecten die passen binnen de integrale gebiedsgerichte aanpak in een prioritair gebied (zoals weergegeven in bijlage 2). Deze maatregelen moeten in samenwerking met Waterschap Limburg gerealiseerd te worden en moeten tevens bijdragen aan het (hydrologisch) herstel van de Natura 2000-gebieden. Voor deze projecten geldt bovendien een minimale omvang van € 1 miljoen.

Regeling	Nadere subsidieregels korte termijn maatregelen ten behoeve van waterveiligheid in Limburg 2024-2026 (Kansenregeling)		
Loket	provincie Limburg		
Deadline	01-07-25 (tweede tranche: 01-01-26 t/m 15-09-26)		
Aanvragers	Rechtspersonen		
Moeilijkheid	●●●●○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€5.000	Maximale bijdrage	€500.000
Budget	Voor 3 december 2024 t/m 1 juli 2025: € 5 miljoen (€ 3 miljoen voor vasthouden van water door infiltratie in de bodem en bergen natuurlijk + € 1 miljoen voor bergen)		

	technisch + € 1 miljoen voor water beheerst afvoeren en/of afvoercapaciteit vergroten en beschermen van gebieden en/of objecten tegen water)
Meer informatie	https://wachtnietopwater.nl/hulpmiddelen/kansenregeling/

Het doel van de Nadere subsidieregels korte termijn maatregelen ten behoeve van waterveiligheid in Limburg 2024-2026 is het stimuleren van projecten die zijn gericht op het bijdragen aan een robuust watersysteem in de provincie Limburg, die op korte termijn zijn te realiseren en die zijn te kwalificeren als zogeheten no-regret maatregelen.

Een no-regret maatregel betreft een maatregel die een verbetering oplevert voor het robuust maken van het watersysteem zonder op andere plaatsen (boven- en/of benedenstrooms) in het watersysteem tot ongewenste neveneffecten te leiden (afwenteling).

Subsidie kan worden aangevraagd door rechtspersonen (met uitzondering van de partners van het Programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg ten aanzien van maatregelen die vallen onder hun reguliere beheer- of uitvoeringstaak), maatschappen, vennootschappen en particulieren.

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op één of meerdere van de volgende no-regret maatregelen:

- vasthouden van water door infiltratie in de bodem;
- bergen natuurlijk: door natuur en landschap zo in te richten dat (tijdelijk) extra water wordt opgeslagen;
- bergen technisch: water tijdelijk bergen in een civieltechnische constructie;
- water beheerst afvoeren en/of afvoercapaciteit vergroten;
- maatregelen ter bescherming van gebieden en/of objecten tegen water.

De subsidie bedraagt maximaal 85% van de subsidiabele kosten en kan variëren van minimaal € 5000 tot maximaal € 500.000 per aanvraag.

Noord-Brabant

Regeling	Subsidieregeling Buurtfonds Noord-Brabant (paragraaf buurt natuur en buurtwater)		
Loket	Cultuurfonds Noord-Brabant		
Deadline	07-01-25 t/m 03-11-25 07-01-26 t/m 02-11-26 07-01-27 t/m 01-11-27		
Aanvragers	Stichtingen, verenigingen en zzp-ers		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€10.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	2025: €250.000		

Het doel van de Subsidieregeling buurtfonds Noord-Brabant is het stimuleren van buurtcultuurprojecten die de leefbaarheid in buurten versterken. De regeling kent drie onderdelen waarvoor projectsubsidie kan worden aangevraagd:

- Buurtcultuur;
- Buurt natuur en buurtwater;
- Schoolpleinen van de toekomst.

De voorwaarden en hoogte van de subsidie verschillen per onderdeel.

Aanvragen kunnen tijdens een aanvraagperiode met een aanvraagformulier worden ingediend bij het Cultuurfonds Noord-Brabant. Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Buurtnatuur en buurtwater

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op versterking van de waternatuur in buurten door:

- de aanleg van watergerelateerd groen;
- het gezamenlijk aanleggen van groene daken met minimaal drie eigenaren;
- het stimuleren van waterberging en infiltratie op een andere wijze dan door de aanleg van watergerelateerd groen of groene daken;
- het aanleggen of toevoegen van groen dat de biodiversiteit bevordert.

Om voor subsidie in aanmerking te komen, moet worden voldaan aan de volgende vereisten:

- het project wordt uitgevoerd in de provincie Noord-Brabant;
- het project is een initiatief of idee van bewoners, hobbyisten of buurtorganisaties;
- het project heeft een kleinschalig en buurtgericht karakter;
- het project getuigt van vakmanschap;
- het project is gericht op verbinding en participatie;
- het project heeft een breed draagvlak in de samenleving;
- het project wordt uitgevoerd door of in samenwerking met de hierboven genoemde initiatiefnemers;
- het project is gericht op duurzame borging;
- het project levert een bijdrage aan klimaatbestendigheid, biodiversiteit, waterbewustzijn, educatie en een gezonde leefomgeving;
- aan het project wordt financieel bijgedragen door de subsidieaanvrager, de hierboven genoemde initiatiefnemers of derden.

Regeling	Subsidieregeling cofinanciering Europese programma's 2021-2027 Noord-Brabant		
Loket	provincie Noord-Brabant		
Deadline	10-01-25 t/m 31-12-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●●○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Paragraaf 2. EFRO Programma Zuid-Nederland 2021-2027: € 4.343.000 voor de periode van 15 september 2025 t/m 24 oktober 2025, € 4.3		
Meer informatie	https://www.stimulus.nl/opzuid-2021-2027/		

Met behulp van de Subsidieregeling cofinanciering Europese programma's 2021-2027 Noord-Brabant levert de provincie Noord-Brabant cofinanciering aan projecten die worden ondersteund vanuit de Subsidieregeling OPZuid 2021-2027 (OPZUID), vanuit de Interreg VI A-programma's Vlaanderen-Nederland of Maas-Rijn, of vanuit de Subsidieregeling JTF 2021-2027 (JTF-NL). Het moet hierbij wel gaan om projecten die ten goede komen aan de provincie Noord-Brabant.

De regeling bestaat uit de volgende onderdelen op basis waarvan subsidie kan worden aangevraagd:

- Paragraaf 2. EFRO Programma Zuid-Nederland 2021-2027;
- Paragraaf 3. Europese subsidies Interreg VI A Vlaanderen-Nederland en Maas-Rijn;
- Paragraaf 4. Europese subsidies JTF.

Paragraaf 2. EFRO Programma Zuid-Nederland 2021-2027

Subsidie kan worden aangevraagd door de penvoerder die namens een samenwerkingsverband subsidie heeft aangevraagd op grond van de Subsidieregeling OPZuid.

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op:

- het bevorderen van innovatie met maatschappelijke en economische impact in Zuid-Nederland;

- het bevorderen van de demonstratie, vermarkting en opschaling van kansrijke innovatieve oplossingen die de energietransitie bevorderen in samenwerking met het mkb en maatschappelijke middenveld in Zuid-Nederland.

De subsidie bedraagt 15% van de subsidiabele kosten.

Paragraaf 3. Europese subsidies Interreg VI A Vlaanderen-Nederland en Maas-Rijn

Subsidie kan worden aangevraagd door rechtspersonen of in het handelsregister ingeschreven natuurlijke personen, die subsidie aanvragen of hebben aangevraagd voor grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten op grond van een van de volgende programma's Interreg VI A:

- Interreg Vlaanderen-Nederland;
- Interreg Maas-Rijn.

De subsidie voor projecten waarvoor subsidie is of wordt aangevraagd op grond van de programma's Interreg Vlaanderen-Nederland en Interreg Maas-Rijn bedraagt 20% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 200.000.

Paragraaf 4. Europese subsidies JTF

Subsidie kan worden aangevraagd door personen die subsidie hebben aangevraagd op grond van artikel 5.4.4, eerste lid, onder a tot en met f, eventueel in combinatie met artikel 5.4.4, tweede lid van de Subsidieregeling JTF 2021-2027.

De subsidie bedraagt 25% van de subsidiabele kosten.

Regeling	Subsidieregeling OPZuid 2021-2027		
Loket	provincie Noord-Brabant / Stimulus		
Deadline	15-09-25 - 24-10-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●●○	Slaagkans	●○○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 2.000.000
Budget	Voor 15 september 2025 t/m 24 oktober 2025: € 22.500.000 (paragraaf 4). Voor 24 februari 2025 t/m 4 april 2025: € 27.722.000 (paragraaf 4).		
Meer informatie	https://www.stimulus.nl/opzuid-2021-2027/		

Het doel van de Subsidieregeling OPZuid 2021-2027 is bijdragen aan innovatieve oplossingen op vijf grote maatschappelijke transities die in Zuid-Nederland én mondiaal spelen en marktpartijen in staat stellen (inter)nationale marktkansen te benutten, en bijdragen aan innovatieve oplossingen voor een slimmer en groener Europa. Onder Zuid-Nederland worden de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland verstaan.

In het kader van de regeling kan subsidie worden aangevraagd voor projecten binnen de volgende paragrafen:

- Paragraaf 2 Bijdragen aan innovatieve oplossingen binnen de vijf grote maatschappelijke transities in Zuid-Nederland;
- Paragraaf 3 Bijdragen aan een slimmer en groener Europa.

Paragraaf 2 Bijdragen aan innovatieve oplossingen binnen de vijf grote maatschappelijke transities in Zuid-Nederland

Subsidie kan worden aangevraagd door de penvoerder van een samenwerkingsverband dat bestaat uit ten minste twee partners die zijn ingeschreven in het handelsregister.

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten die innovatie bevorderen binnen een van de volgende maatschappelijke transitie uit de Regionale Innovatie Strategie voor Slimme Specialisatie (RIS3) Zuid-Nederland 2021-2027 die in het programma EFRO Zuid-Nederland 2021-2027 centraal staan:

- gezondheid;
- landbouw en voeding;
- energie;
- klimaat;
- grondstoffen.

Per openstelling is bepaald voor welke thema's er subsidie kan worden aangevraagd. Te ondersteunen projecten moeten worden uitgevoerd in of ten goede komen aan Zuid-Nederland én moeten bovendien ook ten goede komen aan het midden- en kleinbedrijf (mkb). De hoogte van de subsidie bedraagt 35% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 1 miljoen.

Paragraaf 3 Bijdragen aan een slimmer en groener Europa

Subsidie kan worden aangevraagd door een penvoerder van een samenwerkingsverband dat bestaat uit ten minste twee partners die zijn ingeschreven in het handelsregister.

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op:

- het bevorderen van innovatie met maatschappelijke en economische impact in Zuid-Nederland;
- het bevorderen van de demonstratie, vermarkting en opschaling van kansrijke innovatieve oplossingen die de energietransitie bevorderen, in samenwerking met het mkb en maatschappelijke middenveld in Zuid-Nederland.

Te ondersteunen projecten moeten worden uitgevoerd in of ten goede komen aan Zuid-Nederland én moeten bovendien ook ten goede komen aan het midden- en kleinbedrijf (mkb).

Regeling	Subsidieregeling stimuleringsregeling landschap Noord-Brabant		
Loket	provincie Noord-Brabant		
Deadline	11-06-20 t/m 18-12-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen (grondbeheerders) Bedrijven (landbouwers)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 24.999
Budget	Deelplafond per gemeente		
Meer informatie	https://www.brabant.nl/applicaties/producten/stimuleringsregeling_landschap_subsidie_158408		

Het doel van de Subsidieregeling stimuleringsregeling landschap Noord-Brabant is bij te dragen aan het behoud en de versterking van de landschappelijke kwaliteit van het Brabantse buitengebied.

Subsidie kan worden aangevraagd door:

- landbouwers;
- particuliere grondbeheerders die actief zijn in de land- en bosbouwsector;
- een samenwerkingsverband van partijen, genoemd onder a en b;
- een samenwerkingsverband van een grondeigenaar en een of meerdere van de partijen.

Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op:

- functiewijziging, in combinatie met één of meer activiteiten, genoemd onder b, en c, mits het project niet gericht is op het element wandelpad over boerenland binnen het Natuurnetwerk Brabant of op het element hoogstamboomgaard;
- beleving;
- landschapsontwikkeling;
- landschapsbeheer;
- cultuurhistorie;
- klimaatadaptatie;
- boerenlandvogels en bijen;
- waterkwaliteit en ecologie;
- waterkeringen;
- functiewijziging, in combinatie met een of meer activiteiten, genoemd onder f en h.

De hoogte van de subsidie bedraagt 100% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 24.999.

Regeling	Subsidieregeling water en bodem Noord-Brabant		
Loket	provincie Noord-Brabant		
Deadline	14-11-22 t/m 18-12-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2022 t/m 2025: € 17.638.126 (Zie Bijdrage voor de diverse deelplafonds)		
Meer informatie	https://www.brabant.nl/applicaties/producten/water en bodem noordbrabant uitvoer en kaderrichtlijn water en deltaplan hoge zandgronden subsidie 201475		

Met de Subsidieregeling water en bodem Noord-Brabant wil de provincie Noord-Brabant andere partijen dan waterschappen stimuleren om projecten uit te voeren ten behoeve van een klimaatbestendig en waterrobuust Brabant.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurlijke personen, rechtspersonen (met uitzondering van waterschappen) en door samenwerkingsverbanden van natuurlijke personen en/of rechtspersonen. Subsidie kan worden aangevraagd voor projecten gericht op de volgende activiteiten:

- verdrogingsbestrijding;
- beek- en kreekherstel;
- opheffen van vismigratieknelpunten;
- klimaatrobuuste watersystemen;
- efficiënt watergebruik; of
- ruimtelijke adaptatie.

De hoogte van de subsidie bedraagt:

- 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 6.000.000 voor projecten als bedoeld onder a tot en met c;
- 40% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 500.000 voor projecten als bedoeld onder d tot en met f.

Noord-Holland

Momenteel geen passende regelingen bekend.

Overijssel

Regeling	Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen werkregio RIVUS		
Loket	provincie Overijssel		
Deadline	-		
Aanvragers	Gemeenten Staphorst, Olst-Wijhe, Zwolle, Zwartewaterland, Kampen, Raalte, Deventer, Dalfsen		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●●●
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2023-2027: € 1.182.025		
Meer informatie	https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Subsidies/Ruimtelijke_ontwikkeling/Klimaatadaptatiemaatregelen_werkregio_RIVUS		

Met de Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen werkregio RIVUS wil de provincie bijdragen aan het voorbereiden van Overijssel op de gevolgen van het veranderende klimaat door een klimaatadaptieve inrichting van de provincie in 2050.

Aanvragen kunnen alleen worden ingediend door één van de volgende partners van de werkregio RIVUS: gemeente Staphorst, gemeente Olst-Wijhe, gemeente Zwolle, gemeente Zwartewaterland, gemeente Kampen, gemeente Raalte, gemeente Deventer, gemeente Dalfsen en waterschap Drents Overijsselse Delta. RIVUS is een samenwerkingsverband voor de afvalwaterketen en voor klimaatadaptatie in West Overijssel.

De subsidie wordt verleend voor projecten die opgenomen zijn in de projectenlijst. De subsidie is maximaal 33% van de subsidiabele kosten en maximaal het bedrag dat voor het betreffende project is opgenomen in de projectenlijst in de kolom 'Rijksbijdrage netto'.

Regeling	Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen 2021-2027		
Loket	provincie Overijssel		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2023-2027: € 2,8 miljoen		
Meer informatie	https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Subsidies/Ruimtelijke_ontwikkeling/Klimaatadaptatiemaatregelen_2021_2027		

Met de Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen 2021-2027 wil de provincie bijdragen aan het voorbereiden van Overijssel op de gevolgen van het veranderende klimaat door een klimaatadaptieve inrichting van de provincie in 2050.

Aanvragen kunnen worden ingediend door één van de Overijsselse partners van de werkregio's FLUVIUS, RIVUS, Twents Waternet of Noordelijke Vechtstromen. De subsidie wordt verleend voor projecten die opgenomen zijn in de projectenlijst. De subsidie is 20% van de subsidiabele kosten en maximaal het bedrag dat voor het betreffende project is opgenomen in de projectenlijst in de kolom 'Bijdrage provincie Overijssel'.

Regeling	Subsidieregeling tijdelijke impuls Groene en blauwe diensten Overijssel		
Loket	provincie Overijssel		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen (grondbeheerders) Bedrijven (landbouwers)		

Moeilijkheid	●●●●○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	€ 10.000	Maximale bijdrage	€ 200.000
Budget	Voor 2025: €0 (regeling gaat mogelijk in 2026 weer open)		
Meer informatie	https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Subsidies/Natuur_en_landschap/Tijdelijke_impuls		

Met de Subsidieregeling tijdelijke impuls Groene en blauwe diensten Overijssel wil de provincie Overijssel bijdragen aan een duurzame instandhouding en beleving van het Overijsselse landschap, door te bevorderen dat lokale gemeenschappen zich eigenaar voelen van hun landschap en hen te ondersteunen bij het beheer van groene en blauwe landschapselementen.

Subsidie kan worden aangevraagd door particuliere grondeigenaren of pachters en door landbouwondernemingen. Een aanvrager mag in de jaren 2024 en 2025 samen, maximaal twee keer subsidie ontvangen op basis van deze subsidieregeling. De subsidie wordt verleend voor één of meer van de volgende activiteiten: aanleg en herstel van landschapselementen en beheermaatregelen die horen bij de landschapspakketten.

De subsidie is maximaal 75% van het bijbehorende normtarief zoals opgenomen in de Dienstenbundel Overijssel en is maximaal € 200.000 per aanvraag. De subsidie voor realisatie van het landschapselement is maximaal 100% van de subsidiabele kosten. Hierbij geldt dat maximaal 10% van de subsidie besteed mag worden aan aanleg van landschapselementen. Een subsidie wordt niet verleend als de berekende subsidie minder dan € 10.000 is.

Utrecht

Regeling	Subsidieregeling groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen 2025-2027		
Loket	provincie Utrecht		
Deadline	03-03-25 – 30-11-2025		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●●○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	€ 10.000	Maximale bijdrage	€ 150.000
Budget	Vouchers groen schoolplein: € 375.000 voor 2025, € 175.000 voor 2026 en € 175.000 voor 2027. Initiatieven voor het groener, gezonder en klimaatbestendiger maken van de omgeving: € 900.000 voor 2025, € 700.000 voor 2026 en € 700.000 voor 2027. Procesondersteuning en uitvoering van grote fysieke activiteiten: € 430.000 voor 2025, € 730.000 voor 2026 en € 830.000 voor 2027		
Meer informatie	https://www.provincie-utrecht.nl/loket/subsidies/klimaatbestendige-groene-en-gezonde-steden-en-dorpen		

Het doel van de Subsidieregeling groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen is het stimuleren van activiteiten die bijdragen aan het bevorderen, in stand houden of versterken van klimaatadaptie, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving in en rondom steden en dorpen. Vanuit de regeling kan subsidie worden verstrekt voor de volgende activiteiten in de provincie Utrecht:

- de voorbereiding en/of aanleg van een groen schoolplein (paragraaf 2 en 3);
- initiatieven voor het groener, gezonder en klimaatbestendiger maken van de omgeving (paragraaf 3);
- activiteiten in navolging van de pilot wijken (paragraaf 4).

Paragraaf 2 Vouchers groen schoolplein

Op basis van deze paragraaf kunnen basisscholen en koepelorganisaties van basisscholen subsidie aanvragen voor de gehele of gedeeltelijke aanleg van een groen schoolplein.

Voor activiteiten in versteende wijken en/of lage SES wijken is de subsidie een vast bedrag van € 20.000. Voor activiteiten in overige wijken is de subsidie een vast bedrag van € 15.000.

Paragraaf 3 Initiatieven voor het groener, gezonder en klimaatbestendiger maken van de omgeving

In het kader van deze paragraaf kunnen rechtspersonen subsidie aanvragen voor de volgende activiteiten die de omgeving van de provincie Utrecht groener, gezonder en klimaatbestendiger maken:

- ingrepen in de fysieke leefomgeving, waaronder de aanleg van een groen schoolplein, inclusief bijbehorende voorbereiding;
- de aanleg van een biodivers groen dak, zo nodig inclusief maatregelen om de dakconstructie te versterken;
- het stimuleren van gedragsverandering of het bevorderen van betrokkenheid, bewustwording, draagvlak en beleving van inwoners, bedrijven, ondernemers of maatschappelijk organisaties;
- het onderzoeken, ontwikkelen of opschalen van innovaties.

Voor activiteiten in versteende wijken en/of lage SES wijken is de subsidie maximaal 75% van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 10.000 en maximum van € 75.000. Voor activiteiten in overige wijken is de subsidie maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 10.000 en maximum van € 50.000.

Paragraaf 4 Procesondersteuning en uitvoering van grote fysieke activiteiten

Op basis van deze paragraaf kunnen gemeenten in de provincie Utrecht subsidie aanvragen voor de volgende activiteiten in een wijk of buurt in de provincie Utrecht:

- ontwerpprocessen;
- participatietrajecten;
- uitvoering fysieke maatregelen;
- procesbegeleiding.

Voor activiteiten in versteende wijken en/of lage SES wijken is de subsidie maximaal 75% van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 50.000 en maximum van € 150.000. Voor activiteiten in overige wijken is de subsidie maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 50.000 en maximum van € 100.000.

Zeeland

Momenteel geen passende regelingen bekend.

Zuid-Holland

Regeling	Subsidieregeling Groen Zuid-Holland 2016		
Loket	provincie Zuid-Holland		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2025: € 24.303.250 (zie Bijdrage voor (deel)subsidieplafonds per paragraaf).		
Meer informatie	https://www.zuid-holland.nl/online-regelen/subsidies/subsidies/groen-subsidieregeling-zuid-holland-2016-srg-0/		

Het doel van de Subsidieregeling Groen Zuid-Holland 2016 is het verstrekken van projectsubsidies om activiteiten te stimuleren die bijdragen aan groenbeleving, biodiversiteit en agrarisch Bedrijvenchap.

De regeling bestaat onder andere uit de volgende paragrafen:

- § 2.6 ecologische verbindingen en NNN-gronden
- § 2.11 kwaliteitsimpuls en participatie ten aanzien van de beweegvriendelijke leefomgeving, bestaande groengebieden en het recreatieve routenetwerk;
- § 2.12 groene gezonde leefomgeving;
- § 2.13 verbeteren waterkwaliteit;
- § 2.14 klimaatadaptatie;
- § 2.18 waterinfiltratiesystemen en verduurzamingsmaatregelen in veenweidegebieden;

Daarnaast kunnen op basis van hoofdstuk 3 (Openstellingsbesluiten voor ambities uit het Coalitieakkoord) openstellingsbesluiten worden vastgesteld voor ambities uit het coalitieakkoord. Deze grondslag biedt de mogelijkheid om voor onderwerpen die opeens actueel zijn en die vallen onder deze ambitie een subsidiemogelijkheid te creëren, zonder dat hiervoor een vaste paragraaf in deze regeling hoeft te worden opgenomen.

2.5 Waterschappen en hoogheemraadschappen

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Regeling	Impulsregeling water in de leefomgeving		
Loket	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden		
Deadline	-		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Jaarlijks € 1,65 miljoen.		
Meer informatie	https://www.hdsr.nl/werk/info-op-maat/gemeenten/impulsregeling-water-leefomgeving/		

Met behulp van de Impulsregeling water in de leefomgeving wil Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) gemeenten stimuleren om de waterkwaliteit en ecologie te verbeteren en een klimaatbestendig stedelijk gebied te realiseren.

Jaarlijks kunnen gemeenten uitvoeringsprojecten indienen waarbij klimaatadaptatie het overkoepelende thema is. Bij de regeling ligt de focus op wat samen bereikt kan worden, in plaats van wat de wettelijke taak van elke overheid of maatschappelijke organisatie is. Daarnaast ligt de focus op activiteiten in stedelijk gebied en tertiair water. De bijdrage bedraagt maximaal 50% van de uitvoeringskosten van maatregelen.

Regeling	Stimuleringsregeling regionaal partnerschap voor water en bodem		
Loket	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden		
Deadline	-		
Aanvragers	Bedrijven (agrariërs)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 10.000
Budget	Voor 2025-2026: € 100.000.		
Meer informatie	https://www.hdsr.nl/werk/info-op-maat/agrariers/nieuws-0/subsidieregeling/		

Het doel van de Stimuleringsregeling regionaal partnerschap voor water en bodem is om agrariërs te stimuleren om bovenwettelijke maatregelen te treffen welke een positief effect hebben op de kwaliteit van water en bodem.

Deze maatregelen zijn gericht op integraal waterbeheer en worden vastgelegd in regionale, agrarische waterplannen over waterbeheer en/of kennisoverdracht. Het subsidieprogramma draagt ook bij aan bewustwording bij agrariërs.

De subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan agrariërs. Subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor de volgende bovenwettelijke activiteiten (binnen het beheergebied van het waterschap): productieve en niet-productieve investeringen in het landelijk gebied die betrekking hebben op landbouw-, water-, bodem- en klimaatdoelen, die voorkomen op de BOOT-lijst in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW).

De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de activiteiten, en varieert van 40% tot 75% van de subsidiabele kosten tot een maximumbedrag dat afhankelijk is van de maatregel. De subsidiebedragen per maatregel mogen gestapeld worden tot een maximaal subsidiebedrag per subsidieontvanger. Voor productieve en niet-productieve maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van water mogen jaarlijks gestapeld worden tot een maximaal bedrag van € 6000 per agrariër per subsidieaanvraag of voor de hele looptijd van de regeling tot een maximum van € 10.000 per drie jaar. Als de aanvraag (mede) betrekking heeft op de realisatie van een Natuurvriendelijke oever van het type flauw talud mogen productieve en niet-productieve maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van water gestapeld worden tot maximaal € 12.000 per agrariër.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Regeling	Subsidieverordening bodem & water Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Loket	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Deadline	07-06-22 t/m 31-12-24		
Aanvragers	Bedrijven (agrariërs)		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 250	Maximale bijdrage	€ 30.000
Budget	Voor 4 juni 2022 t/m 31 december 2024: € 1,5 miljoen		
Meer informatie	https://landbouwportaalnoordholland.nl/		

Het doel van de Subsidieverordening bodem & water Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2022 is het creëren van meer waterbewustzijn in de agrarische sector, het verbeteren van water- en bodemkwaliteit, alsmede het tegengaan van verdroging, verzilting en wateroverlast op agrarisch grondgebied.

Subsidie kan worden aangevraagd door agrarische ondernemingen, mits zij tevens zijn aan te merken als kleine, middelgrote of micro-onderneming als bedoeld in de Landbouwwijststellingsverordening. Subsidie kan worden aangevraagd voor het treffen van maatregelen in het beheergebied van het hoogheemraadschap die zijn opgenomen in de categorieën B, C, of D van de maatregelenlijst en die betrekking hebben op ten minste een van de volgende thema's:

- duurzaam bodemgebruik;
- gewasbeschermingsmiddelen;
- erfafspoeling mineralen en nutriënten;
- perceel- en oeverinrichting & beheer, voor zover het investeringsmaatregelen betreft;
- voldoende zoetwater;
- circulaire landbouw.

De hierboven genoemde maatregelenlijst betreft een lijst van de subsidiabele maatregelen die onderdeel uitmaakt van de verordening. De subsidie voor het treffen van maatregelen bedraagt per aanvrager:

- minimaal € 250 en maximaal € 10.000 voor het thema duurzaam bodemgebruik;
- minimaal € 250 en maximaal € 25.000 voor investeringsmaatregelen inrichting binnen het thema perceel- en oeverinrichting & beheer;

- minimaal € 250 en maximaal € 30.000 voor het thema voldoende zoetwater.

Regeling	Subsidieverordening Klimaat Actief Noorderkwartier (Subsidieverordening KAN)		
Loket	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		
Deadline	31-05-2025		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor de gehele looptijd: € 2 miljoen.		
Meer informatie	https://www.hhnk.nl/subsidieverordening-klimaat-actief-noorderkwartier		

Het doel van de Subsidieverordening Klimaat Actief Noorderkwartier oftewel de Subsidieverordening KAN is om gemeenten te stimuleren tot het nemen van maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie. Subsidie kan worden aangevraagd door gemeenten in het beheergebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Subsidie kan worden aangevraagd voor het treffen van fysieke uitvoeringsmaatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie, die betrekking hebben op ten minste één van de volgende thema's:

- — vasthouden, infiltreren en bergen van water;
- — robuuste wateraanvoer of waterafvoer;
- — ontlasten van de waterketen;
- — beperken van de gevolgen van overstroming door ruimtelijke inrichting.

De subsidie bedraagt 30% van de noodzakelijke, rechtstreeks aan de fysieke uitvoeringsmaatregelen toe te rekenen werkelijk gemaakte uitvoeringskosten. Subsidies van minder dan € 10.000 worden niet verstrekt.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Regeling	Subsidieverordening Landbouwportaal Rijnland		
Loket	Hoogheemraadschap van Rijnland		
Deadline	03-01-24 t/m 31-12-26		
Aanvragers	Bedrijven (agrariërs)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 500	Maximale bijdrage	€ 50.000
Budget	Voor 2024-2026: € 600.000		
Meer informatie	https://www.landbouwportaalrijnland.nl/		

Met de Subsidieverordening Landbouwportaal Rijnland wil het hoogheemraadschap van Rijnland agrariërs stimuleren bovenwettelijke maatregelen te nemen die de water- en bodemkwaliteit verbeteren. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan agrarische ondernemingen mits zij zijn aan te merken als kleine, middelgrote of micro-onderneming als bedoeld in artikel 2 van bijlage 1 bij de Landbouwwijstellingsverordening.

Subsidie kan worden verstrekt voor het treffen van maatregelen die zijn opgenomen in de maatregelenlijst van bijlage 1 en die betrekking hebben op minimaal één van de volgende thema's:

- duurzaam bodemgebruik;
- gewasbeschermingsmiddelen;
- erfafspoeling mineralen en nutriënten;
- inrichting en beheer van perceel en oever, voor zover het investeringsmaatregelen betreft;

- voldoende zoetwater.

De subsidie bedraagt maximaal 40% van de subsidiabele kosten voor productieve maatregelen en maximaal 60% van de subsidiabele kosten voor niet-productieve maatregelen. Verder bedraagt de subsidie per aanvrager in alle gevallen minimaal € 500 en maximaal € 15.000 (thema duurzaam bodemgebruik), maximaal € 50.000 (thema voldoende zoetwater) en maximaal € 10.000 (alle overige thema's).

Waterschap Aa en Maas

Regeling	Subsidieregeling Biodiversiteit waterschap Aa en Maas		
Loket	Waterschap Aa en Maas		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 10.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.aenmaas.nl/		

Het doel van de Subsidieregeling Biodiversiteit waterschap Aa en Maas is het stimuleren van het aanschaffen van landschapselementen die bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit in het werkgebied van het waterschap Aa en Maas.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurlijke personen, privaatrechtelijke rechtspersonen of samenwerkingsverbanden (combinaties van privaatrechtelijke rechtspersoon en/of natuurlijke personen). Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de landschapselementen in het werkgebied in het landschap geplaatst worden, zichtbaar zijn voor anderen én (wanneer het flora betreft) moeten de planten voorkomen op de inheemse soorten lijst van Brabants Landschap.

Per aanvraag bedraagt de hoogte van de subsidie 50% van de gemaakte subsidiabele kosten tot een maximum van € 10.000.

Regeling	Subsidieregeling klimaat regio As50+ 2025		
Loket	Waterschap Aa en Maas		
Deadline	01-01-25 t/m 31-12-25		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 5.000
Budget	€ 240.000 (Bernheze: € 28.000, Boekel: € 10.000, Meierijstad: € 72.000, Maashorst: € 50.000, Oss: € 80.000)		
Meer informatie	https://www.aenmaas.nl/onswerk/klimaat/subsidie-klimaatbestendige-maatregelen/		

Het doel van de Subsidieregeling klimaat regio As50+ 2025 is om initiatiefnemers binnen de As50+ gemeenten (Bernheze, Boekel, Oss, Maashorst en Meierijstad) te ondersteunen bij het werken naar een klimaatrobuust watersysteem, waarin schoon water niet naar de zuivering gaat maar het grondwater voedt.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurlijke personen, privaatrechtelijke rechtspersonen of samenwerkingsverbanden (combinaties van privaatrechtelijke rechtspersoon en/of natuurlijke personen) gevestigd in de As50+ gemeenten. Voor de overige gemeenten binnen het beheergebied van het waterschap Aa en Maas geldt de Subsidieregeling klimaat stedelijk gebied Aa en Maas 2025.

Subsidie kan worden aangevraagd voor de volgende maatregelen:

- de aanleg van een groen dak;
- het afkoppelen van daken in combinatie met het aansluiten van een regenwateropslag, of het realiseren van een wadi, of het realiseren van een ondergrondse infiltratievoorziening.

De hoogte van de subsidie is maximaal:

- € 6 per m2 afgekoppeld dakoppervlak in combinatie met het aansluiten van een regenwateropslag met een maximum van € 5000;
- € 15 per m2 afgekoppeld verhard oppervlak in combinatie met het realiseren van een wadi met een maximum van € 5000;
- € 20 per m2 afgekoppeld verhard oppervlak in combinatie met het realiseren van een ondergrondse infiltratievoorziening met een maximum van € 5000;
- € 30 per m2 aangelegd groen dak met een maximum van € 5000.

Regeling	Subsidieregeling klimaat stedelijk gebied Aa en Maas 2025		
Loket	Waterschap Aa en Maas		
Deadline	01-01-25 t/m 31-12-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 5.000
Budget	€ 150.000		
Meer informatie	https://www.aaenmaas.nl/onswerk/klimaat/subsidie-klimaatbestendige-maatregelen/		

Het doel van de Subsidieregeling klimaat stedelijk gebied Aa en Maas 2025 is om initiatiefnemers binnen het beheergebied van het waterschap Aa en Maas te ondersteunen bij het werken naar een klimaatrobuust watersysteem, waarin schoon water niet naar de zuivering gaat maar het grondwater voedt.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurlijke personen, privaatrechtelijke rechtspersonen of samenwerkingsverbanden (combinaties van privaatrechtelijke rechtspersoon en/of natuurlijke personen) gevestigd binnen het beheergebied van het waterschap Aa en Maas, met uitzondering van de gemeenten Bernheze, Boekel, Oss, Maashorst en Meierijstad. Voor deze vijf zogeheten As50+ gemeenten geldt de Subsidieregeling klimaat regio As50+ 2025.

Subsidie kan worden aangevraagd voor de volgende maatregelen:

- de aanleg van een groen dak;
- het afkoppelen van daken in combinatie met het aansluiten van een regenwateropslag, of het realiseren van een wadi, of het realiseren van een ondergrondse infiltratievoorziening.

De hoogte van de subsidie is maximaal:

- € 3 per m2 afgekoppeld dakoppervlak in combinatie met het aansluiten van een regenwateropslag met een maximum van € 5000;
- € 7,50 per m2 afgekoppeld verhard oppervlak in combinatie met het realiseren van een wadi met een maximum van € 5000;
- € 10 per m2 afgekoppeld verhard oppervlak in combinatie met het realiseren van een ondergrondse infiltratievoorziening met een maximum van € 5000;
- € 15 per m2 aangelegd groen dak met een maximum van € 5000.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Regeling	Stimuleringsregeling geef groen en water de ruimte		
Loket	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht		
Deadline	01-01-23 t/m 31-12-27		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 20.000
Budget	2025: € 250.000		
Meer informatie	https://www.agv.nl/aanvragen/subsidies/subsidie-voor-groen-en-water-in-uw-buurt/		

Het doel van de Stimuleringsregeling geef groen en water de ruimte is het ondersteunen van initiatieven die woonwijken klimaatbestendig maken.

In aanmerking komen inwoners van het werkgebied van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht die in een stedelijk gebied wonen. Ook samenwerkingsverbanden en/of instellingen zonder winstoogmerk (zoals buurtinitiatieven en VVE's) komen in aanmerking.

De subsidie wordt verstrekt voor maatregelen die ervoor zorgen dat in een buurt of een tuin meer water opgevangen wordt. Het kan bijvoorbeeld gaan om een groen dak, polderdak, daktuin, een regenton, terrassen en paden waar regenwater doorheen kan, tegels vervangen voor groen, maar ook een ontwerp voor een tuin die klimaatbestendig wordt ingericht.

De subsidie voor inwoners bedraagt per huisadres maximaal € 1100. De hoogte van de subsidie voor organisaties is maximaal 50% van de kosten tot een maximumbedrag van € 20.000 per aanvrager en activiteit.

Regeling	Subsidieregeling Samenwerken aan Bodem & Water Noord-Holland		
Loket	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht		
Deadline	01-01-25 t/m 31-12-25		
Aanvragers	Bedrijven (agrariërs)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 500	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2025-2026: € 100.000		
Meer informatie	https://www.agv.nl/aanvragen/subsidies/subsidie-voor-bodem-en-water/		

Het doel van de Subsidieregeling Samenwerken aan Bodem & Water Noord-Holland is het creëren van meer waterbewustzijn in de agrarische sector en het verbeteren van water- en bodemkwaliteit en de biodiversiteit.

Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan agrarische bedrijven, eigenaren van gronden met bestemming landbouw en grondgebruikers van gronden met bestemming landbouw. Alle aanvragers moeten actief zijn in de primaire landbouwproductie en moeten zijn aan te merken als kleine, middelgrote of micro-onderneming. Subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor de maatregelen in het beheergebied van het waterschap in Noord-Holland, en binnen één of meer van de volgende thema's:

- duurzaam bodembeheer;
- gewasbeschermingsmiddelen;
- erfafspoeling mineralen en nutriënten;
- perceel- en oeverinrichting en beheer.

De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de activiteiten, en varieert van 40% tot 75% van de subsidiabele kosten.

Regeling	Subsidieregeling Regionaal partnerschap voor water en bodem Utrecht en Zuid-Holland		
Loket	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht		
Deadline	03-02-25 t/m 30-11-25		
Aanvragers	Bedrijven (agrariërs)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 1.000	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor 2025-2027: € 220.000 voor waterkwaliteitsmaatregelen		
Meer informatie	https://www.agv.nl/aanvragen/subsidies/subsidie-voor-bodem-en-water/		

Het doel van de Subsidieregeling Regionaal partnerschap voor water en bodem Utrecht en Zuid-Holland is om agrariërs te stimuleren om bovenwettelijke maatregelen te treffen welke een positief effect hebben op de kwaliteit van water en bodem en de biodiversiteit met regionaal maatwerk. Deze maatregelen zijn gericht op integraal waterbeheer en worden vastgelegd in regionale agrarische waterplannen. Het subsidieprogramma draagt ook bij aan meer bewustwording bij agrariërs over waterbeheer en/of kennisoverdracht.

In aanmerking komen agrarische bedrijven die zijn aan te merken als kleine, middelgrote of micro-ondernemingen. Subsidie kan worden verstrekt voor de volgende bovenwettelijke maatregelen binnen het beheergebied van het waterschap in de provincies Utrecht en Zuid-Holland:

- investeringen in beslissondersteunende systemen (BOS) op basis van bodemonderzoek aangevuld met beschikbare meetresultaten (maatregel A9 BOOT-lijst);
- inrichting zuiveringssystemen drainagewater/uitstroom greppels (bijvoorbeeld met ijzerzand) (maatregel B32 en B41 BOOT-lijst);
- maatregelen ter voorkoming van erfafspoeling op basis van een bedrijfsscan (maatregel B42 t/m B47 BOOT-lijst);
- aanleg natuurvriendelijke oevers en/of waterbergingsoever, natte bufferstroken, helofytenfilters (maatregel B37, B38, B39 BOOT-lijst);
- aanleg droge bufferstroken (breder dan wettelijk voorgeschreven mest- en spuitvrij) (maatregel B36 BOOT-lijst);
- greppels in perceel dichten, mits dit cultuurhistorisch verantwoord is (maatregel B28 en C95 BOOT-lijst) en niet liggend in weidevogelgebied.

Uitsluitend aan derden betaalde kosten inzake de uitvoering van de maatregelen zijn subsidiabel. De subsidie per maatregel bedraagt € 5000 en de subsidie per deelnemer € 10.000. De minimale subsidie bedraagt € 1000 per aanvraag. De maximale subsidie bedraagt 75% van de kosten voor realisatie van concrete, eenmalige (fysieke) maatregelen.

Waterschap De Dommel

Regeling	Nadere regels subsidie biodiversiteit Waterschap de Dommel 2021		
Loket	Waterschap De Dommel		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 5.000
Budget	Jaarlijks € 20.000		
Meer informatie	https://www.dommel.nl/		

Met behulp van de Nadere regels subsidie biodiversiteit Waterschap de Dommel 2021 ondersteunt Waterschap De Dommel particuliere initiatieven ter bevordering van de biodiversiteit.

Subsidie kan worden aangevraagd door rechtspersonen (met uitzondering van waterschappen), natuurlijke personen, een samenwerkingsverband van rechtspersonen, dan wel een samenwerkingsverband van rechtspersonen en/of natuurlijke personen.

Subsidie kan worden aangevraagd voor activiteiten die door middel van de aanleg van landschapselementen bijdragen aan de bevordering van de biodiversiteit. De hoogte van de subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten, tot een maximum van € 5.000.

Regeling	Nadere regels subsidie gemeentelijke uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie 2023		
Loket	Waterschap De Dommel		
Deadline	25-04-23 t/m 31-07-26		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	€ 209.200	Maximale bijdrage	€ 3.306.915
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.dommel.nl/subsidie/		

Het doel van de Nadere regels subsidie gemeentelijke uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie 2023 is het stimuleren van gemeenten om aanvullende maatregelen te nemen voor het realiseren in 2050 van een klimaatbestendige en water-robuuste leefomgeving die klaar is voor de toekomst met een watersysteem dat daarbij past. In dat verband wil het waterschap al in 2027 ten minste 15% minder regenwater op de rioolwaterzuiveringen ontvangen. Die doelstelling vraagt om extra inspanningen, die door deze subsidieregeling worden gestimuleerd. Het gaat hierbij om maatregelen die de gemeente zelf uitvoert of namens haar laat uitvoeren. Het kunnen ook maatregelen zijn waarbij de gemeente inwoners, bedrijven en instellingen stimuleert om zelf aan de slag te gaan de leefomgeving klimaatrobust in te richten, voor zover opgenomen in de gemeentelijke uitvoeringsagenda klimaatadaptatie.

Het beheergebied van Waterschap De Dommel omvat (delen van) de volgende gemeenten: Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergeijk, Best, Bladel, Boxtel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Goirle, Haaren, Heeze-Leende, Helmond, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Laarbeek, Loon op Zand, Nuenen c.a., Oirschot, Oisterwijk, Reusel-De Mierden, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode, Someren, Son en Breugel, Tilburg, Valkenswaard, Veghel, Veldhoven, Vught en Waalre.

In aanmerking komen gemeenten en een samenwerkingsverband van gemeenten.

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten en maatregelen in het beheergebied van Waterschap De Dommel die een bijdrage leveren aan het realiseren van het doel van deze nadere regels in het kader van de gemeentelijke uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie, namelijk:

- (ruimtelijke) inrichtingsmaatregelen voor zover deze een gebied minder kwetsbaar maken voor overstromingen, droogte of wateroverlast;
- overige maatregelen die met instemming van het waterschap, bijdragen aan het doel van deze regeling.

De hoogte van de subsidie bedraagt voor alle subsidiabele kosten steeds ten hoogste 50%, tot een maximum van het desbetreffende subsidieplafond per gemeente.

Regeling	Subsidieregeling landelijk gebied Waterschap De Dommel (Subsidieregeling samen beter in waterbeheer)
Loket	Waterschap De Dommel
Deadline	20-04-25 t/m 20-05-25
Aanvragers	Landbouwers, eigenaren

Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	2025: € 1 miljoen		
Meer informatie	https://www.dommel.nl/stimuleringsregeling-samen-beter-in-waterbeheer		

Het doel van de Subsidieregeling landelijk gebied Waterschap De Dommel is om derden in het landelijk gebied te stimuleren en ondersteunen bij het nemen van maatregelen die bijdragen aan droge voeten, voldoende water en schoon water.

Subsidie kan worden aangevraagd voor activiteiten die passen binnen de volgende hoofdstukken van de regeling:

2. Drainage;
3. Vasthouden oppervlaktewater en aanvullen grondwater;
4. Robuuste waterlopen;
5. Lokale laagtes;
6. Verbeteren waterkwaliteit en biodiversiteit;
7. Duurzaam bodembeheer;
8. Professionalisering;
9. Educatie.

Subsidie als bedoeld in hoofdstuk 2, 3, 4, 5, 6 en 7 kan worden aangevraagd door landbouwers, terreinbeherende organisaties en particuliere grondbeheerders die actief zijn in de landbouwsector en bosbouwsector en die eigenaar, pachter of erfpachter zijn van grond of door samenwerkingsverbanden daarvan. Subsidie als bedoeld in hoofdstuk 8 en 9 kan worden aangevraagd door samenwerkingsverbanden van eigenaren. De voorwaarden variëren per hoofdstuk en de hoogte van de bijdrage varieert per soort kosten.

Regeling	Nadere regels subsidie klimaatbuffers Waterschap De Dommel 2024		
Loket	Waterschap De Dommel		
Deadline	Onbepaald		
Aanvragers	Rechtspersonen (niet zijnde gemeenten)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€100.000
Budget	Voor 2024-2026: € 500.000 per kalenderjaar.		
Meer informatie	https://www.dommel.nl/subsidie/		

Het doel van de Nadere regels subsidie klimaatbuffers Waterschap De Dommel 2024 is het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de sponswerking van bebouwd gebied, door hierin de realisatie van klimaatbuffers te stimuleren. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan dit doel.

Het beheergebied van Waterschap De Dommel omvat (delen van) de volgende gemeenten: Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergeijk, Best, Bladel, Boxtel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Goirle, Haaren, Heeze-Leende, Helmond, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Laarbeek, Loon op Zand, Nuenen c.a., Oirschot, Oisterwijk, Reusel-De Mierden, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode, Someren, Son en Breugel, Tilburg, Valkenswaard, Veghel, Veldhoven, Vught en Waalre.

In aanmerking komen rechtspersonen, natuurlijke personen, samenwerkingsverbanden van rechtspersonen en samenwerkingsverbanden van rechtspersonen en natuurlijke personen.

Subsidie kan worden verstrekt voor de volgende (deel)activiteiten:

- afkoppelen, ontharden, gesloten verharding vervangen door halfverharding, of een combinatie hiervan, dan dient het betreffende oppervlak een omvang van ten minste 250 m² te hebben;
- het aanleggen van waterberging, dan dient deze een inhoud van ten minste 5 m³ te hebben, gelegen boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand ter plaatse;
- het aanleggen van waterberging met infiltratie, dan dient de betreffende voorziening een infiltratiecapaciteit van ten minste 0,5 m per dag te hebben.

De subsidie bedraagt maximaal 50% van de in aanmerking komende kosten en maximaal € 100.000 per aanvraag.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Regeling	Beleidsregels subsidieverlening Genieten van water 2022-2027		
Loket	Waterschap Drents Overijsselse Delta		
Deadline	Onbepaald		
Aanvragers	Iedereen		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€10.000
Budget	Jaarlijks €50.000		
Meer informatie	https://www.wdodelta.nl/subsidies		

Het doel van de Beleidsregels subsidieverlening Genieten van water 2022-2027 is het stimuleren van activiteiten die het waterbewustzijn bij bewoners bevorderen door het genieten van water.

Het beheersgebied van het Waterschap Drents Overijsselse Delta omvat de volgende gemeenten: Dalfsen, De Wolden, Deventer (met uitzondering van Bathmen en De Worp), Hogeveen, Kampen, Meppel, Midden-Drenthe, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland, Zwolle en delen van de gemeenten Aa en Hunze, Coevorden, Hardenberg, Hellendoorn, Ommen en Rijssen-Holten.

Iedereen kan subsidie aanvragen. De subsidie bedraagt 50% van de werkelijk gemaakte kosten tot een maximumbedrag van € 10.000. Aanvragen kunnen doorlopend, maar minimaal zes weken voordat met de uitvoering van de activiteiten wordt begonnen, met behulp van een aanvraagformulier worden ingediend bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De verdeling van de beschikbare bedragen vindt plaats in volgorde van ontvangst van gehonoreerde aanvragen.

Waterschap Hollandse Delta

Regeling	Stimuleringsregeling ruimtelijke adaptatie Hollandse Delta 2024-2026		
Loket	Waterschap Hollandse Delta		
Deadline	30-09-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 10.000
Budget	Voor 2024-2026: € 200.000 per jaar (€ 100.000 voor de doelgroep natuurlijke personen en € 100.000 voor de doelgroep rechtspersonen)		
Meer informatie	https://www.wshd.nl/		

Met behulp van de Stimuleringsregeling ruimtelijke adaptatie Hollandse Delta 2024-2026 wil het waterschap Hollandse Delta projecten ondersteunen om buurten, wijken, straten, gebouwen of percelen klimaatbestendiger te maken.

Ondersteuning kan worden aangevraagd door natuurlijke personen en rechtspersonen zonder op winst gerichte doelstelling. In aanmerking voor ondersteuning komen ruimtelijk adaptieve maatregelen met een watercomponent, met als doel:

- het bij een breder publiek vergroten van de kennis en bewustwording over de gevolgen van klimaatverandering; en
- het uitvoeren van één van de volgende maatregelen:
 - het opvangen en bergen van hemelwater op eigen terrein;
 - het verminderen van de hoeveelheid hemelwater dat naar de riolering stroomt;
 - het verminderen van de hoeveelheid hemelwater dat naar het oppervlaktewater stroomt;
 - het vergroten van de sponswerking van de bodem, langer vasthouden en lokaal infiltreren van water in de ondergrond, waarmee de watervraag in droge perioden vermindert.

De stimuleringsbijdrage bedraagt 20% van de kosten met een maximum van € 5.000 voor natuurlijke personen en € 10.000 voor rechtspersonen.

Waterschap Rivierenland

Regeling	Subsidieregeling Samen vergroenen		
Loket	Waterschap Rivierenland		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 15.000
Budget	€ 696.000		
Meer informatie	https://www.waterschaprivierenland.nl/		

Het doel van de Subsidieregeling Samen vergroenen is het stimuleren van maatregelen die bijdragen aan het klimaatadaptief inrichten van de leefomgeving door drie of meer particulieren, die daarbij:

- kennis en bewustwording over de gevolgen van klimaatverandering vergroten;
- de groen- en waterstructuur in bebouwd gebied versterken;
- de hoeveelheid regenwater op de riolering verminderen;
- burgerparticipatie, duurzaamheid en sociale cohesie bevorderen.

Aanvragen kunnen worden ingediend door een samenwerking van drie of meer natuurlijke personen, door een gemeente (mits de gemeente daarbij als intermediair optreedt namens een hiervoor genoemde samenwerking) of door een vereniging en/of stichting.

De hoogte van de subsidie bedraagt 20% van het totaalbedrag aan subsidiabele maatregelen voor matig versteende wijken en 50% van het totaalbedrag aan subsidiabele maatregelen voor intensief versteende wijken. Daarnaast kan subsidie worden verkregen voor de aanschaf van een regenton. Het maximaal uit te keren bedrag aan subsidie bedraagt € 15.000 per aanvraag.

Waterschap Rijn en IJssel

Regeling	Verordening subsidiëring activiteiten van derden waterschap Rijn en IJssel 2024
Loket	Waterschap Rijn en IJssel
Deadline	-
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten

	Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://wrij.nl/direct-regelen/subsidie-waterschap-rijn-ijssel		

Op basis van de Verordening subsidiëring activiteiten van derden waterschap Rijn en IJssel 2024 kan waterschap Rijn en IJssel subsidie verstrekken voor door derden uitgevoerde activiteiten die verband houden met het beleid en de taakstelling van het waterschap.

Waterschap Rijn en IJssel is actief in de gemeenten Aalten, Arnhem, Berkelland, Bronckhorst, Deventer, Doesburg, Doetinchem, Duiven, Haaksbergen, Hof van Twente, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Rheden, Rijssen-Holtten, Rozendaal, Westervoort, Winterswijk, Zevenaar en Zutphen.

Subsidie kan worden aangevraagd door natuurlijke personen en rechtspersonen. Aanvragers met een op het maken van winst gerichte doelstelling komen niet voor subsidie in aanmerking.

Subsidie kan worden aangevraagd voor activiteiten die plaatsvinden binnen het beheergebied van het waterschap en in voldoende mate verband houden met het beleid en de taakstelling van het waterschap. Daaronder kunnen in ieder geval worden verstaan:

- activiteiten die zijn gericht op bewustwording en mentaliteitsverandering ten aanzien van het watersysteembeheer, de (water)milieuproblematiek, het beheer van waterkeringen en/of vaarwegen;
- activiteiten die milieuvriendelijk gedrag stimuleren of van belang zijn voor herstel, behoud en/of bescherming van het (water)milieu en van waardevolle elementen nabij dijken;
- activiteiten die het maatschappelijk draagvlak voor het waterschap vergroten.

De hoogte van de subsidie wordt per geval bepaald. Bij het bepalen van de hoogte van de subsidie wordt ook meegenomen hoe de subsidie zich verhoudt tot eventuele cofinanciering.

Waterschap Vallei en Veluwe

Regeling	Regeling stimuleringsbijdrage landelijk gebied 2020		
Loket	Waterschap Vallei en Veluwe		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 50.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.vallei-veluwe.nl/actueel/actuele-thema/subsidie/subsidie-landelijk-gebied/		

Het doel van de Regeling stimuleringsbijdrage landelijk gebied 2020 is het stimuleren van innovatieve maatregelen in landelijk gebied binnen het beheergebied van het waterschap. In aanmerking komen rechtspersonen, samenwerkingsverbanden van minimaal twee partijen (niet zijnde een stichting of vereniging) en individuele partijen (landgoedeigenaren).

De stimuleringsbijdrage is gericht op het stimuleren van het nemen van innovatieve maatregelen die een bijdrage leveren aan het vasthouden van water en/of het verbeteren van de waterkwaliteit in de haarvaten van ons watersysteem. Een stimuleringsbijdrage kan ook verstrekt worden voor het organiseren van workshops en voorlichtingsactiviteiten en het doen van onderzoek mits dit een bijdrage levert aan deze doelstellingen.

De stimuleringsbijdrage bedraagt 25% van de projectkosten met een maximum van € 10.000 (bij projectkosten tussen de € 0 en € 50.000) en een maximum van € 25.000 (bij projectkosten hoger dan € 50.000).

Regeling	Regeling klimaatsubsidie		
Loket	Waterschap Vechtstromen		
Deadline	-		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 10.000
Budget	€ 200.000		
Meer informatie	https://www.vechtstromen.nl/		

Het doel van de Regeling klimaatsubsidie is het stimuleren van klimaatadaptieve maatregelen die het waterschap helpen zijn opgaven te realiseren en bijdragen aan het water vasthouden, infiltreren of bergen in de bebouwde omgeving.

De subsidie wordt verstrekt aan de gemeenten, die geheel of gedeeltelijk in het beheergebied van het waterschap liggen. Het beheergebied van Waterschap Vechtstromen omvat (delen van) de volgende gemeenten: Almelo, Berkelland, Borger-Odoorn, Borne, Coevorden, De Wolden, Dinkelland, Emmen, Enschede, Haaksbergen, Hardenberg, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Hoogeveen, Losser, Midden-Drenthe, Oldenzaal, Ommen, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

Subsidie kan worden verstrekt voor gemeentelijke projecten die activiteiten van derden binnen het beheergebied ondersteunen en waarvan de subsidiabele kosten minimaal € 6.000 bedragen. De activiteiten van derden betreffen klimaatadaptieve maatregelen, die het waterschap helpen zijn opgaven te realiseren en bijdragen aan het water vasthouden, infiltreren of bergen in de bebouwde omgeving. De klimaatsubsidie bedraagt 50% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 10.000.

Regeling	Subsidieregeling Klimaat Actief! Fluvius		
Loket	Waterschap Drents Overijsselse Delta		
Deadline	-		
Aanvragers	Gemeenten		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●●●
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Jaarlijks: € 54.817		
Meer informatie	https://www.wdodelta.nl/klimaat-actief		

Het doel van de Subsidieregeling Klimaat Actief! is om binnen de gemeenten die deelnemen aan het samenwerkingsverband Fluvius, klimaatadaptieve maatregelen te stimuleren die een waterbergend of water-infiltrerend effect hebben.

Het samenwerkingsverband Fluvius omvat de volgende gemeenten: Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe, Steenwijkerland, Westerveld en De Wolden. Alleen de genoemde gemeenten komen in aanmerking. Per gemeente is een plafond vastgesteld.

Regeling	Regeling stimuleringsbijdrage stedelijk gebied 2023
Loket	Waterschap Vallei en Veluwe
Deadline	-
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten

	Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 50.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.vallei-veluwe.nl/actueel/actuele-thema/subsidie/subsidie-stedelijk-gebied/		

Het doel van de Regeling stimuleringsbijdrage stedelijk gebied 2023 is het stimuleren van water- en bodemgerelateerde maatregelen binnen het stedelijk gebied binnen het beheergebied van het waterschap.

De subsidie kan worden verstrekt voor:

- het vasthouden van hemelwater ten behoeve van droogtebestrijding;
- de opvang en hergebruik van hemelwater ten behoeve van drinkwaterbesparing;
- de opvang en hergebruik van grijswater ten behoeve van drinkwaterbesparing;
- het verbeteren van de waterkwaliteit in stedelijk gebied;
- overige watergerelateerde maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie;
- overige watergerelateerde maatregelen op het gebied van biodiversiteit;
- voorlichtingsactiviteiten die bijdragen aan de doelen van de regeling;
- onderzoeksactiviteiten die bijdragen aan de doelen van de regeling.

De subsidie bedraagt maximaal 25% van de subsidiabele kosten en maximaal € 50.000 per aanvraag.

Regeling	Regeling Watersparen 2023		
Loket	Waterschap Vallei en Veluwe		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 10.000
Budget	€ 500.000		
Meer informatie	https://www.vallei-veluwe.nl/actueel/actuele-thema/subsidie/subsidie-watersparen/		

Het doel van de Regeling Watersparen 2023 is het stimuleren dat grondeigenaren structureel en op grote schaal voor, tijdens en na droge periodes water vasthouden door het realiseren van waterbesparende en water vasthoudende investeringen in het watersysteem.

Subsidie kan verstrekt worden aan natuurlijke personen en rechtspersonen. De regeling wordt opengesteld voor de paarse gebieden zoals aangegeven in bijlage 2 van de regeling. Dit zijn de flanken van de Veluwe en Utrechtse Heuvelrug en de oeverwallen langs de IJssel. Subsidie kan worden verstrekt voor:

- investeringen op de investeringslijst (opgenomen in bijlage 1 van de regeling);
- monitoring van de effecten van de gesubsidieerde investeringen.

De subsidie bedraagt maximaal 80% van de subsidiabele kosten voor de realisatie van de investeringen en maximaal 100% van de subsidiabele kosten voor de uitvoering van monitorings-activiteiten. De subsidie bedraagt maximaal € 10.000 per aanvraag. Er kunnen maximaal twee aanvragen per aanvrager en per kalenderjaar gehonoreerd worden.

Wetterskip Fryslân

Regeling	Subsidieregeling ter bevordering van zoetwatervoorraad zandgronden 2023		
Loket	Wetterskip Fryslân		
Deadline	03-07-24 t/m 30-06-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen (grondeigenaren) Bedrijven (landbouwers)		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 31.000
Budget	Voor 1 juli 2024 t/m 1 juli 2025: € 400.000		
Meer informatie	https://www.wetterskipfryslan.nl/melden-en-regelen/subsidieaanvragen/subsidie-waterconservering-op-de-zandgronden		

Het doel van de Subsidieregeling ter bevordering van zoetwatervoorraad zandgronden 2023 is het versterken van de weerbaarheid tegen het zoetwatertekort in het zandgebied binnen het beheergebied van Wetterskip Fryslân.

Subsidie kan worden aangevraagd voor:

- legeskosten voor een watervergunning of omgevingsvergunning water, verleend door het waterschap;
- het opstellen van een (gebiedsgericht) bedrijfswaterplan;
- fysieke bovenwettelijke investeringen bestaande uit onder andere:
 - de vervanging van bestaande drainage door regelbare/peil gestuurde drainage/onderwaterdrainage eventueel in combinatie met klimaatadaptieve regelbare drainage;
 - de opslag van hemelwater in een bassin, vijver en/of plas dat op eigen terrein ligt of in samenspraak met de betreffende grondeigenaar als voorraad voor droge perioden;
 - voorzieningen om drainagewater opnieuw te benutten binnen eigen bedrijf of omliggende bedrijven;
 - maatregelen om het peil op te zetten en/of water langer vast te houden c.q. grondwater aan te vullen c.q. ontwatering te verminderen.
- overige bovenwettelijke fysieke investeringen die bijdragen aan het doel van deze subsidieregeling.

De hoogte van subsidie bedraagt:

- 65% van de investering van de fysieke maatregelen met een maximaal subsidiebedrag van € 30.000. De minimale subsidie is € 500;
- 65% van de kosten van een bedrijfswaterplan met een maximaal subsidiebedrag van € 1.000.

2.6 Gemeentelijke subsidies

Iedere gemeente heeft zijn eigen subsidies waarmee ze de uitvoering van het gemeentelijk beleid op lokaal niveau willen bevorderen. Voor lokale aanvragers, is de lokale subsidie meestal gemakkelijker aan te vragen dan provinciale of landelijke subsidies. Heel veel gemeenten hebben ook speciale regelingen op het vlak van duurzaamheid. Op dit moment telt Nederland 342 gemeenten. Het voert te ver om in dit rapport alle gemeentelijke regelingen aan bod te laten komen. Om toch een beeld te geven, laten we enkele relevante regelingen van de tien grootste gemeenten zien.

Amsterdam

Regeling	Subsidie Ruimte voor duurzaam initiatief		
Loket	Gemeente Amsterdam		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 70.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://www.amsterdam.nl/subsidies/subsidieregelingen/subsidie-ruimte-duurzaam-initiatief/		

Subsidie voor de voorbereiding een duurzaam **project** kan eenmalig worden aangevraagd door particulieren en organisaties. Subsidie voor de voorbereiding en het opzetten van een duurzaam **programma** kan eenmalig door organisaties worden aangevraagd. Een programma bestaat uit meerdere samenhangende projecten met een groot bereik onder bewoners of bedrijven.

U kunt subsidie aanvragen voor:

De voorbereiding van een complex duurzaam project of de voorbereiding en het opzetten van een duurzaam programma. Een duurzaam project- of programma is complex als er bij de voorbereiding van het project ten minste 2 van deze activiteiten noodzakelijk zijn:

- onderzoeken van de technische haalbaarheid
- onderzoeken van de juridische haalbaarheid
- onderzoeken van de organisatorische haalbaarheid
- onderzoeken van de financiële haalbaarheid
- voor een project: aantonen of realiseren noodzakelijk draagvlak voor de uitvoering
- voor een programma: aantonen en realiseren van het noodzakelijk draagvlak voor uitvoering

Den Haag

Regeling	Subsidie Duurzame wijkactie Den Haag		
Loket	Gemeente Den Haag		
Deadline	1 november 2024		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 6.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://www.denhaag.nl/nl/subsidies/subsidie-duurzame-wijkactie-aanvragen/		

Er is subsidie beschikbaar om een Haagse buurt groener, gezonder en mooier te maken. maakt de gemeente samen met u een fijn, leefbaar en vooral duurzaam Den Haag. Duurzame wijkprojecten zijn bijvoorbeeld:

- Informatiebijeenkomsten organiseren over energie besparen binnen een vereniging

- Uitzoeken hoe de huizen in een buurt van het gas af kunnen
- Een plan maken om het verkeer in de buurt duurzamer te maken
- Buurttuinen inrichten, voor meer groen en opslag van regenwater
- Manieren delen om spullen opnieuw te gebruiken of afval te scheiden
- Laten zien hoe je bewust omgaat met voedsel: gezond eten zonder verspilling
- Een plan maken om de luchtkwaliteit in de straat te verbeteren.

Voor wie?

Rechtspersonen (een stichting, vereniging of onderneming), en inwoners van Den Haag.

Rotterdam

Regeling	Subsidie klimaatadaptatie		
Loket	Gemeente Rotterdam		
Deadline	Onbepaald		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 40.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://www.rotterdam.nl/subsidie-klimaatadaptatie-aanvragen		

Aanvragers kunnen Rotterdam helpen beter voorbereid te zijn op extreem weer. Bijvoorbeeld door het aanleggen van extra groen, het opvangen van regenwater en hittestaatregelen. De subsidie is voor:

- meer groen
- waterberging
- aansluiten van regenpijp op een gescheiden stelsel
- maatregelen tegen hitte

Het wordt vergeleken met de huidige situatie van het hele stuk grond met gebouw. Denk daarbij aan:

- tegels, bestrating of asfalt vervangen door planten (levend groen)
- de aanleg van 'groene daken' met planten, 'blauwe daken' met waterberging of een combinatie van beide ('groenblauwe daken') of verticaal groeiend groen (bijvoorbeeld een groene gevel)
- bovengrondse en ondergrondse voorzieningen die water vasthouden of gebruiken, zoals regenwatervijvers, greppels, wadi's, infiltratiekragen en hergebruiksystemen voor regenwater
- voorzieningen waarbij het oppervlak niet langer op het vuilwaterriool loost, zoals het afkoppelen van bijvoorbeeld de regenpijp van het dak op een gescheiden stelsel
- maatregelen tegen hitte in en om een woning zoals zonwering en ventilatie

Utrecht

Regeling	Groenblauw maatschappelijk vastgoed		
Loket	Gemeente Utrecht		
Deadline	-		
Aanvragers	Eigenaar of gebruiker		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	€ 2.000	Maximale bijdrage	€ 50.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://loket.digitaal.utrecht.nl/nl/products/groenblauw-maatschappelijk-vastgoed-subsidie-aanvragen		

Eigenaren en gebruikers van een gebouw of terrein van een maatschappelijke organisatie, zoals middelbare scholen, musea, kinderdagverblijven, zorgcentra, speeltuinen en kerken kunnen subsidie krijgen voor het groener maken, met minder steen en betere afvoer van regenwater van het gebouw of terrein.

Waar is de subsidie voor

Een groenblauw gebouw of terrein zorgt voor verkoeling bij hitte. En voert (zware) regen beter af. En er is meer ruimte voor insecten en planten.

Voorwaarden

- Het gebouw of terrein is van een maatschappelijke organisatie. En is toegankelijk voor iedereen.
- U vraagt subsidie aan vóór de aanleg van het terrein.
- Tussen aanleg en aanvraag zit minimaal een periode van 13 weken.
- De aanvraag is hoger dan € 2.000 (u vergroent minimaal 50 vierkante meter).
- De subsidie geldt voor 1 locatie.

Hoeveel subsidie kunt u krijgen?

De subsidie bedraagt minimaal € 2.000 en maximaal € 50.000 per locatie. Dit bedrag hangt af van de maatregelen en hoe groot het terrein is. Per vierkante meter is een bedrag beschikbaar voor maatregelen voor de afvoer van regenwater in de bodem. Denk aan tegels vervangen voor groen of een ondergronds afvoersysteem (bijvoorbeeld een watertank).

Regeling	Watervriendelijker maken van maatschappelijk vastgoed		
Loket	Gemeente Utrecht		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 2.000	Maximale bijdrage	€ 50.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://loket.digitaal.utrecht.nl/nl/products/watervriendelijk-maken-van-maatschappelijk-vastgoed-subsidie-aanvragen		

Voor het watervriendelijker inrichten van gebouwen en terreinen, door ze groener te maken en door regenwater op te vangen, kunnen eigenaren of gebruikers subsidie aanvragen.

Waar is de subsidie voor?

De subsidie is voor het opvangen en verwerken van regenwater op het eigen terrein. Activiteiten die onder de subsidie vallen:

- het vervangen van stenen, bestrating en asfalt door onverhard terrein, zoals planten en bomen (groen), zand en kiezels.
- het plaatsen van boven- of ondergronds voorzieningen voor het opvangen en opnieuw gebruiken van water, zoals regentonnen, laaggelegen vijvers en regenwatertanks.
- het plaatsen van systemen onder of boven de grond om regenwater in de bodem op te vangen (infiltratiesystemen), bijvoorbeeld infiltratiekragen en verlaagde groenstroken.
- het aanleggen van leidingen of goten om regenwater (bijvoorbeeld daken, pleinen of paden) af te voeren naar een infiltratiesysteem, wateropvangsysteem (zoals watertank) of oppervlaktewater. Zo kan het regenwater niet naar het riool gaan, maar nuttig gebruikt worden.
- het maken van een beheerplan voor het beheren van de aangelegde watervriendelijke voorzieningen.

Eindhoven

Regeling	Duurzaam omgaan met regenwater
Loket	Gemeente Eindhoven
Deadline	-

Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 25.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://www.eindhovenuurzaam.nl/klimaatadaptatie/groensubsidie-aanvragen		

Eigenaar van een minimaal vijf jaar oude woning of (bedrijfs)pand in Eindhoven die willen bijdragen aan een groene, koele en waterveilige stad, kunnen subsidie aanvragen. Deze subsidie wordt beschikbaar gesteld door gemeente Eindhoven en Waterschap De Dommel. Er is subsidie beschikbaar voor:

- Opvangen van regenwater
- Tegels eruit, groen erin
- Duurzaam groen dak
- Afkoppelen riolering

Groningen

Regeling	Subsidie Klimaat		
Loket	Gemeente Groningen		
Deadline	30-06-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Particulieren		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	€200	Maximale bijdrage	€ 5.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://gemeente.groningen.nl/subsidie-klimaat-aanvragen		

Doel is om de gemeente beter beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarom kan subsidie worden aangevraagd voor aanleg van groen en opvang van regenwater. U kunt de subsidie aanvragen tot en met 30 juni 2025.

Waarvoor subsidie?

Subsidie kan worden aangevraagd voor een of meer maatregelen:

- Aanleg van een groen dak
- Afkoppeling van hemelwater
- Realisatie van een waterberging
- Vervanging van verharding door groen
- Aanbrengen van een groene muur
- Aanplant van bomen

Tilburg

Regeling	Subsidie klimaatbestendig Tilburg		
Loket	Gemeente Tilburg		
Deadline	Onbepaald		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 60.000
Budget	Onbekend		
Meer informatie	https://www.tilburg.nl/inwoners/subsidies/subsidie-klimaatbestendig-tilburg/		

Particulieren ontvangen maximaal € 2.500 subsidie. Voor verenigingen van eigenaren, instellingen, bedrijven en woningcorporaties geldt een maximum van € 30.000 per kadastraal perceel tot 2500 m2 en €60.000 per kadastraal perceel vanaf 2500 m2. Om de subsidie aan te vragen, moet de offerte worden ingestuurd plus foto's van de situatie voordat de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Maatregel en subsidiebedrag:

- Groen dak (waterberging tot 30 l/m2): 50% tot max. 25 euro/m2
- Groen dak (waterberging vanaf 30 l/m2): 50% tot max. 40 euro/m2
- Groene gevel, geworteld in de grond (geen geveltuin): 50% tot max. 25 euro/m2
- Groene gevel, geworteld in constructie: 50% tot max. 40 euro/m2
- Ontstenen, vervangen door groen: 10 euro/m2
- Ontstenen, vervangen door halfverharding: 5 euro/m2
- Waterberging (bv. wadi): 60%
- Infiltratiesysteem: 60%
- Afkoppelen van regenwaterafvoer: 60%

Almere

Momenteel geen passende subsidieregeling beschikbaar.

3. Fondsen

Een fonds is *private financiering*: het geld is niet afkomstig van een overheid. Meestal is het geld ondergebracht in een stichting. In Nederland bestaan er drie typen fondsen:

- geld wervende fondsen;
- loterijfondsen;
- vermogensfondsen.

Geld wervende fondsen zamelen geld in bij het Nederlandse publiek om dit te besteden aan hun eigen doelstellingen. Voorbeelden zijn KWF Kankerbestrijding en het Aids Fonds. Loterijfondsen verkrijgen hun inkomsten uit de opbrengsten van aangesloten loterijen en verdelen dit rechtstreeks onder goede doelen. Het grootste deel van de fondsen zijn vermogensfondsen. Vermogensfondsen hebben hun vermogen gekregen door bijvoorbeeld legaten en erfstellingen en verdelen dit onder maatschappelijke en sociale doelen.

Hieronder worden enkele fondsen gepresenteerd die oog hebben voor klimaat, biodiversiteit en duurzaam watermanagement. Daarbij is het goed te beseffen dat fondsen vooral open staat voor aanvragen van verenigingen en stichtingen. In het algemeen kunnen gemeenten en bedrijven geen aanvragen indienen.

3.1 Landelijke fondsen

Fonds	SBNL Natuurfonds		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.sbnlnatuurfonds.nl/		

SBNL Natuurfonds is de enige landelijke natuurorganisatie die haar fondsen inzet om particulier natuur- en landschapsbeheer te ondersteunen, waarbij duurzame benutting ons uitgangspunt is.

Fonds	Stichting DOEN		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	http://www.doen.nl		

Het doel van Stichting DOEN is het ondersteunen van zowel kleine als grote initiatieven die bijdragen aan een groenere, socialere en creatievere samenleving. In aanmerking voor een bijdrage komen rechtspersonen. De stichting steunt projecten in Nederland en daarbuiten die gericht zijn op de volgende thema's:

- regeneratieve economie;
- een solidaire samenleving; en/of
- veranderkracht van verbeelding.

De stichting maakt onderscheid tussen projectsubsidies, programmasubsidies en institutionele subsidies. De hoogte van de bijdrage verschilt per geval.

Fonds	Stichting Haëlla Vermogensbeheer (HVB)		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●●●●○○○○	Slaagkans	●●●●●○○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://haella.nl/stichting/		

Stichting Haëlla Vermogensbeheer beheert vermogen ter ondersteuning van kleinschalige projecten op het gebied van Geloof en Samenleving, Vrede en Mensenrechten, Samenleven in Nederland, en Milieu en Duurzaamheid.

De Haëlla Stichting helpt om idealen van bevlogen mensen te verwezenlijken. Mensen die iets willen doen voor anderen, of voor het milieu. Het gaat om kleinschalige kansrijke projecten die een startkapitaaltje nodig hebben om slagkracht te ontwikkelen. 'Kiemen' die anderen helpen en inspireren. De bijdrage is maximaal 4.000 euro.

Fonds	Stichting Triodos Foundation		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 1.000	Maximale bijdrage	€ 20.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	http://www.triodosfoundation.nl/		

Het doel van de Stichting Triodos Foundation is het ondersteunen van projecten die zorgen voor een positieve en blijvende verandering. Het gaat daarbij om vernieuwende initiatieven die bijdragen aan een verandering naar een wereld die menselijker, groener en innovatiever is.

Ondersteuning kan worden verstrekt aan non-profitinstellingen. In aanmerking voor ondersteuning komen projecten op de gebieden landbouw, voeding en biodiversiteit, sociale inclusie en nieuwe economie. De bijdrage wordt per geval bepaald en bedraagt doorgaans tussen € 1.000 en € 20.000.

Fonds	75 NBB		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://fondseninnederland.nl/fonds/stichting-75-jaar-nbb		

Het doel van het fonds is om initiatieven en projecten op het gebied van wetenschap, natuur, milieu en educatie te ondersteunen, met een focus op scheepvaart, waterwinning en waterbestrijding, zowel nationaal als internationaal. Ze willen ook bijdragen aan het behoud van historische vaartuigen die worden beheerd, geëxploiteerd of zijn verkregen door een ANBI. Daarnaast ondersteunen ze schippersinternaten en soortgelijke instellingen.

De missie van de stichting is om bij te dragen aan het oplossen van noden wereldwijd, inclusief Nederland, door het treffen van voorzieningen die kunnen bijdragen aan de verbetering van infrastructuur, bestrijding van ziekten en kwalen, of onderzoek op die gebieden, zoveel mogelijk gerelateerd aan scheepvaart, visserij of watergerelateerde projecten.

3.2 Regionale fondsen

Fonds	Coöperatiefondsen Rabobank		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Lokaal		
Meer informatie	Website van uw eigen Rabobank		

Iedere lokale/regionale Rabobank beschikt over een Coöperatief Dividend Fonds. Met behulp van het Coöperatiefonds ondersteunt de Rabobank activiteiten en projecten die het welzijn van de regio versterken. Het gaat daarbij om activiteiten op algemeen maatschappelijk terrein, sociaal, economisch of cultureel gebied. Stichtingen en verenigingen komen in aanmerking voor ondersteuning.

Hoewel het per bank kan verschillen, is in de regel steun beschikbaar voor eenmalige projecten die aansluiten bij de thema's als:

- Financieel gezonder leven,
- Duurzamer wonen,
- Duurzamer groeien,
- Duurzamere voeding en Energietransitie.

De hoogte van de bijdrage varieert per geval.

Fonds	Gebiedsfonds Drentsche Aa		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	http://www.gebiedsfondsrentscheaa.nl/		

De doelstellingen van het fonds zijn:

- Behoud en herstel van landschappelijke waarden;
- Behoud en herstel van cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden;
- Behoud en herstel van de biodiversiteit en het watersysteem;
- Bevorderen van leefbaarheid in de dorpen;
- Bevorderen van agrarische, recreatieve en andere economische activiteiten die bijdragen aan de genoemde doelstellingen.

Het fonds financiert met name particuliere initiatieven en projecten in het Nationaal Landschap Drentsche Aa. Dit gebied wordt gekenmerkt door een afwisselend landschap met natuurgebieden, landbouwgrond en dorpen die een harmonieus geheel vormen. Het is een rijkgebied aan natuur en cultuurhistorisch erfgoed, variërend van hunebedden tot historische boerderijen. Het Gebiedsfonds Drentsche Aa biedt bedrijven, instellingen en burgers de kans om betrokkenheid te tonen en bij te dragen aan de ontwikkeling en het behoud van dit bijzondere gebied.

Fonds	Stichting Streekfonds Achterhoek		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●○○○○	Slaagkans	●●●●○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.streekfondssachterhoek.nl/		

Het doel van Stichting Streekfonds Achterhoek is het verwerven en beheren van financiële middelen en deze vervolgens beschikbaar stellen voor projecten en activiteiten die op een duurzame wijze de Achterhoek versterken.

Het werkgebied van het Streekfonds omvat de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen. In aanmerking voor een bijdrage komen stichtingen, verenigingen, instellingen, organisaties, bedrijven en individuele personen actief in de Achterhoek op het gebied van:

- natuur, landschap, water en milieu;
- cultuurhistorie;
- land- en tuinbouw;
- toerisme en recreatie; en
- leefbaarheid.

Subsidie is beschikbaar voor projecten en activiteiten die niet of slechts gedeeltelijk door gangbare middelen bekostigd kunnen worden. Daarnaast komen projecten en activiteiten in aanmerking die naast eigen financiering zonder bijdrage als cofinanciering vanuit het Streekfonds niet van de grond zouden komen.

Fonds	Waddenfonds		
Deadline	03-03-25 t/m 02-12-25		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Voor de gehele looptijd: € 800 miljoen.		
Meer informatie	https://waddenfonds.nl/		

Het doel van het Waddenfonds is verwerkelijking van de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. Het Waddenfonds maakt extra investeringen in projecten in en rond de Waddenzee op ecologisch en economisch gebied mogelijk.

Met ingang van 1 januari 2012 is het Waddenfonds overgeheveld van het Rijk naar de provincies Friesland, Groningen en Noord-Holland. Het Waddenfonds vindt zijn wettelijke grondslag in de Wet op het Waddenfonds. Voor de decentralisatie was de wet uitgewerkt in de Subsidieregeling Wet op het Waddenfonds. Na de decentralisatie werd de Subsidieverordening Waddenfonds 2012 ingevoerd. Deze is inmiddels vervangen door de Subsidieverordening Waddenfonds 2017 van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (de uitvoeringsorganisatie die is ingesteld door de provincies Friesland, Groningen en Noord-Holland).

In het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2024-2027 en het Jaarprogramma worden de te subsidiëren activiteiten beschreven. Deze passen binnen de vier hoofddoelen van het Waddenfonds:

1. het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied;
2. het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
3. een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied, dan wel het gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het Waddengebied en direct aangrenzende gebieden; en
4. het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

Deze doelen zijn uitgewerkt in thema's en/of themalijnen. Het Waddenfonds geeft invulling aan hoofddoel 4 aan de hand van een budgetsubsidie aan de Waddenacademie. Voor dit onderdeel kunnen dan ook geen projectaanvragen worden ingediend.

Aanvragen kunnen alleen worden ingediend voor de thema's en themalijnen waarvoor in het openstellingsbesluit een aanvraagperiode is opengesteld.

Naast bovenstaande thema's kan echter ook een openstelling worden gepubliceerd in het kader van het Budget Lokale Innovaties. In het kader hiervan kan subsidie worden verstrekt voor activiteiten die de vitaliteit en de sociaaleconomische duurzaamheid van lokale gemeenschappen verbeteren, en die bijdragen aan nieuwe lokale netwerken of versterking van bestaande lokale netwerken. De subsidie bedraagt in principe maximaal 90% van de subsidiabele kosten.

4. Financiering

Zeker bij grotere investeringen geldt dat -naast een bijdrage uit eigen vermogen, acties, crowdfunding, subsidies en fondsen- ook een lening noodzakelijk is om een dekkend financieringsplan te krijgen. Hieronder laten we een aantal opties de revue passeren.

4.1 Landelijke mogelijkheden

Aanbieder	Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 250.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	http://www.sws.nl/		

Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) is een onafhankelijke stichting die actief is in heel Nederland. Het belangrijkste doel van SWS is het stimuleren van bezit van kwalitatief goede accommodaties door sportorganisaties. SWS doet dit door borgstellingen te verstrekken aan banken. Leningen tot 100.000 euro kunnen volledig door SWS worden geborgd. Bij grotere leningen doet SWS dit in samenwerking met de gemeente waarin de club of sportorganisatie is gevestigd.

De hoofdactiviteiten van SWS zijn:

1. *Borgstellingen voor sportorganisaties*
Sportorganisaties zijn voor een investering in hun accommodatie veelal aangewezen op een lening bij een bank. Banken zijn in de regel niet bereid een lening te verstrekken aan een sportorganisatie wanneer er geen zekerheden beschikbaar zijn. SWS kan middels het verstrekken van een borgstelling voor de benodigde zekerheid zorgen.
2. *Advisering over financiële haalbaarheid*
SWS brengt aan de landelijke en gemeentelijke overheid, maar ook aan banken, sportorganisaties of andere belanghebbenden advies uit over bijvoorbeeld de financiële haalbaarheid van nieuw te realiseren of aan te kopen sportaccommodaties.

Sinds haar oprichting heeft SWS meer dan 2900 sportorganisaties geholpen om investeren in de eigen accommodatie mogelijk te maken. Jaarlijks worden meer dan 75.000 sporters door SWS geholpen met het vernieuwen van de sportaccommodatie. Op de website van SWS vindt u een overzicht van [duurzaamheidsprojecten](#) die SWS heeft gerealiseerd.

Meer informatie: <https://sws.nl/>

Aanbieder	Maatschappelijk financieren		
Deadline	-		
	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://maatschappelijk-financieren.nl/		

Maatschappelijk Financierien® is gespecialiseerd in het opzetten en begeleiden van financieringsconstructies van instellingen in de maatschappelijke sector (de sectoren sport, onderwijs, zorg, cultuur en huisvesting) en structureert zogenaamde solvabiliteitsvrije leningen (leningen onder gemeentegarantie). Dit zijn leningen waarbij een hoge mate van zekerheid aan de financier wordt verstrekt waardoor de bank, onder de Europese richtlijnen (Solvency II), slechts een beperkte kapitaalbuffer (voor toekomstige verplichtingen) hoeft aan te houden. Leningen met gemeentegaranties komen, volgens de richtlijnen, in aanmerking voor een nul procent (of zeer lage) risicofactor. Dit is van grote invloed op de rentepercentages die banken dan kunnen bieden. Ten aanzien van de financiering van maatschappelijke accommodaties werkt Maatschappelijk Financierien® nauw samen met de sportbonden, NOC*NSF, provincies en gemeenten.

De methode Maatschappelijk Financierien® (leningen met gemeentegarantie) wordt selectief toegepast voor maatschappelijke voorzieningen, die niet langs economische weg haalbaar zijn, zoals onderwijsvoorzieningen, sportaccommodaties, sociale woningen en zorgvoorzieningen. Het uitgangspunt van de financieringsmethode is dat de overheid niet kapitaalkrchtig genoeg is om maatschappelijk gewenste voorzieningen te financieren. De afgelopen jaren is duidelijk gebleken dat maatschappelijke instellingen steeds moeilijker aan financiering kunnen komen. Daarnaast is het voor maatschappelijke instellingen van groot belang dat de rente en aflossingen niet te zwaar drukken op de toch al onder druk staande exploitatie. Het toepassen van Maatschappelijk Financierien® bij maatschappelijke instellingen stelt ze in staat om leningen aan te trekken met lage rente en aflossingsverplichtingen.

Aanbieder	Sportlening BNG Duurzaamheidsfonds		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	€ 1.000.000
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.bngduurzaamheidsfonds.nl/		

Sportverenigingen (die zijn aangesloten bij NOC*NSF) kunnen bij het BNG Duurzaamheidsfonds een Sportlening aanvragen voor de verduurzaming van hun accommodatie. Met een garantie van de Stichting Waarborgfonds Sport kan dit tegen een aantrekkelijke rente. Aanvragen kunnen variëren van € 10.000,- tot € 1.000.000,-, tegen een marktconforme rente (momenteel 5,40%) en een looptijd van maximaal 15 jaar.

Overige mogelijkheden

Aanbieder	Invest-NL		
Deadline	-		
Aanvragers	Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 5.000.000	Maximale bijdrage	€ 50.000.000
Budget	€ 1,7 miljard		
Meer informatie	https://www.invest-nl.nl/		

Het doel van Invest-NL is het versnellen en faciliteren van duurzaamheid en innovatie in Nederland. Dit doet zij door het financieren van projecten en ondernemingen die hieraan bijdragen. Invest-NL is een private onderneming die gefinancierd is met publieke middelen en actief is op de commerciële markt. De aandeelhouder is het Ministerie van Financiën.

Invest-NL begint met de financiering van projecten en ondernemingen die bijdragen aan de energietransitie, alsmede het versnellen van de groei van innovatieve scale-ups. Binnen de energietransitie richt Invest-NL zich vooral op elektrificatie en energie, circulariteit, agrifood en de gebouwde omgeving. Als het gaat om innovatieve scale-ups denkt Invest-NL – naast bovenstaande gebieden – vooral aan industriële technologieën.

Financiering kan worden verstrekt als participatie (minderheidsbelang) of als (achtergestelde) lening. Invest-NL verschaft maximaal 50% van het risicokapitaal. De hoogte van de financiering vanuit Invest-NL bevindt zich tussen circa € 5 en € 50 miljoen.

Aanbieder	Nationaal Groenfonds		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	€ 200.000	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.nationaalgroenfonds.nl/financieringaanvragen		

Het doel van het Nationaal Groenfonds is het verbeteren van de kwaliteit van onze groene leefomgeving. Het gaat hierbij om de kwaliteit van natuur en landschap, maar ook de kwaliteit van lucht en water, biodiversiteit en beleving.

Het fonds verstrekt leningen aan organisaties en ondernemingen die zich inzetten voor de verbetering van de kwaliteit van onze groene leefomgeving. Het fonds richt zich daarbij met name op vernieuwende groene projecten en bedrijven, met een aantoonbare maatschappelijke meerwaarde, waaronder een groeiend aantal start-ups en scale-ups. De betreffende Bedrijven hebben vaak moeite om financiering te krijgen van reguliere banken, omdat hun projecten te klein, te arbeidsintensief of te risicovol zijn.

De focus van het fonds ligt op de financiering van projecten met betrekking tot de volgende thema's:

- natuur en landschap: meer en robuustere natuur, meer samenhang en vergroten biodiversiteit;
- energietransitie: onder andere wind, geothermie, zonne-energie, biomassa en mestvergisting;
- duurzame landbouw: natuurinclusieve en kringlooplandbouw, behoud natuurlijk kapitaal en reserves en nieuwe technieken en stadslandbouw;
- circulaire economie (biobased economy): komen tot gesloten kringlopen en minder afval;
- klimaatadaptatie: aanpassingen aan het veranderende klimaat in Nederland, in het bijzonder op watergebied (zoals retentie, buffering, zuivering et cetera).

Te verstrekken leningen moeten een minimumomvang van € 200.000 hebben. De leningen worden verstrekt uit een zogeheten revolverend fonds; de middelen die terug worden betaald, worden dus telkens opnieuw uitgezet ten behoeve van groene projecten.

Aanbieder	Regeling groenprojecten 2022		
Loket	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	€ 1 miljard aan particulier vermogen via banken		
Meer informatie	https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/regeling-groenprojecten		

De Regeling groenprojecten 2022 heeft tot doel het bevorderen van beleggingen en investeringen die van belang zijn voor de bescherming van het milieu.

De faciliteiten voor investeerders in groene beleggingen bestaan uit een gemaximeerde vrijstelling in box III enerzijds (€ 71.251) en een heffingskorting (0,7%) voor belastingplichtigen anderzijds als aanvulling op gewone rentevrijstellingen en dividendvrijstellingen. Binnen de regeling worden de volgende categorieën onderscheiden:

- Natuur;
- Duurzame landbouw;
- Circulaire economie;
- Duurzame energie;
- Duurzaam bouwen;
- Duurzame mobiliteit;
- Klimaatadaptatie.

Indien een project onder de regeling zou kunnen vallen, kan contact worden opgenomen met een kredietinstelling of een beleggingsinstelling met een Groenfonds. Is deze geïnteresseerd, dan dient de krediet- of beleggingsinstelling een aanvraag in bij de beoordelende instantie (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Deze instantie geeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat een advies en uiteindelijk geeft de minister bij beschikking (de Groenverklaring) aan dat een project groen is.

Aanbieder	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	Onbepaald		
Meer informatie	https://www.svn.nl/		

Het doel van de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) is het stimuleren van de verbetering van de woon- en leefkwaliteit.

De stichting beheert fondsen van overheden en woningcorporaties, waaruit leningen kunnen worden verstrekt aan particulieren, Verenigingen van Eigenaren (VvE's), bedrijven en maatschappelijke instellingen.

De overheid of corporatie bepaalt zelf de leningsvoorwaarden. Over het algemeen gaat het om laagrentende of renteloze leningen binnen de volgende categorieën: Starterslening, Corporatie Starterslening, Duurzaamheidslening, Maatwerklening, Stimuleringslening, Restschuldlening en/of Blijverslening.

4.2 Provinciale fondsen

Enkele provincies bieden ook financieringsmogelijkheden. Deze zijn in alfabetische volgorde weergegeven.

Gelderland

Regeling	Perspectieffonds Gelderland (PFG)		
Loket	Oost NL		
Deadline	-		
Aanvragers	Bedrijven		
Moeilijkheid	●●●○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	€ 5.000.000	Maximale bijdrage	€ 40.000.000
Budget	€ 200 miljoen + € 10 miljoen (gekoppelde) subsidie t.b.v. financiering onrendabele top		
Meer informatie	https://oostnl.nl/nl/perspectieffonds		

Het Perspectieffonds Gelderland focust zich op het investeren in het versnellen en versterken van de innovatiekracht van ondernemingen die zich bezighouden met grote maatschappelijke uitdagingen zoals energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en woon- en leefklimaat.

Het Perspectieffonds Gelderland wordt gefinancierd door de provincie Gelderland en beheerd door Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL. In aanmerking voor financiering komen bedrijven in Gelderland die gericht zijn op het leveren van economische en maatschappelijke impact binnen de provincie Gelderland. De onderneming dient gevestigd te zijn of zich te gaan vestigen in de provincie Gelderland.

Het Perspectieffonds biedt de mogelijkheid om in samenwerking met private bedrijven, beleggers en andere overheden te investeren in business cases die aansluiten op thema's uit de Gelderse omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland': energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en woon- en leefklimaat.

De financiering kan de vorm van participaties en (converteerbare/achtergestelde) leningen hebben. De ondersteuning bedraagt maximaal 50% van totale benodigde financiering. De financiering bedraagt minimaal € 5 miljoen en maximaal € 40 miljoen.

De onrendabele top financiering heeft de vorm van een subsidie (die wordt verstrekt door de provincie Gelderland). Besluitvorming over verstrekking van deze subsidie is onderdeel van beoordelingsproces Oost NL. De subsidiehoogte is afhankelijk of tijdens besluitvorming sprake is van een crisisperiode. Tijdens de crisis kan maximaal 20% PFG-subsidie worden verstrekt. Na de crisis bedraagt het maximale subsidiepercentage 10%

Groningen

Aanbieder	Fonds Nieuwe Doen Groningen		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Gemeenten Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●●○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	€ 50 miljoen (energie: € 35 miljoen [uitgeput], leefbaarheid: € 10 miljoen, zorg: € 5 miljoen)		
Meer informatie	https://www.fondsnieuwedoen.nl/		

Het Fonds Nieuwe Doen Groningen is er voor initiatieven op het gebied van leefbaarheid, zorg en energie. Het Fonds Nieuwe Doen Groningen (voorheen bekend als Revolverend Fonds Groningen) is een maatschappelijk fonds opgericht door de provincie Groningen.

Het fonds staat open voor bedrijven, overheden, instellingen en organisaties zoals stichtingen en coöperaties. Particulieren kunnen geen lening afsluiten bij het fonds. Het fonds verstrekt leningen voor initiatieven op het gebied van leefbaarheid, zorg en energie:

- leefbaarheid: investeringen in maatschappelijke accommodaties met bijbehorende inboedel zoals dorpshuizen en sportverenigingen;
- zorg: investeringen in zorg- en welzijnsgerelateerd vastgoed met bijbehorende inboedel;
- energie: investeringen op het gebied van energiebesparing en duurzame energieopwekking.

De hoogte van de lening verschilt per geval. Het fonds biedt voor leningen van € 5000 tot € 50.000 tevens de mogelijkheid tot het afsluiten van een zogenaamde lichte financiering.

Verder beschikt het fonds over de zogenaamde Energielening PLUS. Deze lening is bedoeld voor bedrijven, stichtingen, verenigingen en coöperaties die investeren in energiebesparing en/of duurzame opwekking van energie. De Energielening PLUS betreft een lening tussen de € 50.001 en € 150.000 en maximaal 75% van de investering. De looptijd van deze lening is 5, 10 of 15 jaar.

4.3 Lokale fondsen

Amsterdam

Aanbieder	Duurzaamheidsfonds Amsterdam		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen Bedrijven		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	€ 10.000	Maximale bijdrage	€ 200.000
Budget	€ 40 miljoen		
Meer informatie	https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/duurzaamheidsfonds/		

Het doel van het Duurzaamheidsfonds Amsterdam is bij te dragen aan de realisatie van duurzame projecten in de gemeente Amsterdam en daarmee een bijdrage te leveren aan lokale CO2-reductie en de stimulering van een circulaire economie.

Het fonds – een initiatief van de gemeente Amsterdam – verstrekt leningen ten behoeve van duurzame projecten in Amsterdam met een financieringsvraag tussen € 10.000 en € 200.000. Leningen kunnen worden aangevraagd door bewonersinitiatieven, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Het fonds verstrekt geen leningen aan individuele bewoners, daarvoor geldt immers al de Amsterdamse Energielening.

Allerlei projecten kunnen in aanmerking komen voor financiering. Denk aan het plaatsen van zonnepanelen op daken, het installeren van warmte/koudeopslag, gebouwen verduurzamen met een energiecoöperatie of bijvoorbeeld hergebruik van grondstoffen.

De leningen hebben normaliter een rentepercentage van 2,6% en een maximale looptijd van vijftien jaar. Er kan echter een rentekorting van 0,5% worden gegeven als een project voor minimaal 33% gefinancierd wordt door eigen geld, een bank of financiering door een private partij (waaronder particulieren).

Tilburg

Aanbieder	Klimaatfonds gemeente Tilburg		
Deadline	-		
Aanvragers	Verenigingen en stichtingen		
Moeilijkheid	●●○○○	Slaagkans	●●○○○
Minimale bijdrage	Onbepaald	Maximale bijdrage	Onbepaald
Budget	€ 20 miljoen		
Meer informatie	https://www.tilburg.nl/inwoners/subsidies/regeling-klimaatfonds/		

Gemeente Tilburg heeft een investeringsfonds van 20 miljoen voor initiatieven die bijdragen aan het realiseren van de klimaatambities van Tilburg. Voor projecten op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie waar een grote financiële investering voor nodig is.

Klimaatdoelen

- Versnelling van de energiebesparing bij woningen en bedrijven met als streefwaarde een vermindering van het energieverbruik met 2% per jaar;
- Uitbreiding van de productie van duurzame energie met als streefwaarde een toename van 2% per jaar;
- Transitie naar een duurzame energie infrastructuur;
- 100% schone mobiliteit in 2040;
- 100% circulaire economie in 2045;
- Versterking van de biodiversiteit;
- Klimaatbestendig handelen zowel in de ruimtelijke inrichting van open(bare) ruimte en de bebouwde omgeving als in het gedrag van inwoners.

Met het Klimaatfonds is zowel investeren als experimenteren mogelijk. Daardoor weten we steeds beter wat wel en niet werkt en wat leidt tot een betere inzet van middelen. Denk daarbij aan initiatieven als:

- Het isoleren van gebouwen;
- Het aardgasvrij maken van een buurt of een groot gebouw;
- Maximaal gebruik van (rest)warmte;
- Duurzame mobiliteit;
- Het stimuleren van circulair ondernemen;
- Klimaatmaatregelen in de openbare ruimte.

Projecten die in aanmerking komen, zijn concrete klimaattransitieprojecten die geen of maar ten dele gebruik kunnen maken van bestaande financiële regelingen. Ook zijn de projecten gereed voor uitvoering. Het Klimaatfonds is niet bedoeld voor particuliere woningeigenaren, daarvoor hebben we als gemeente andere subsidies. Burgerinitiatieven (bijvoorbeeld een vereniging of stichting) kunnen wel aanspraak maken op het Klimaatfonds.

5. Aanvragen van subsidies en fondsen

Uit de vorige hoofdstukken blijkt dat er veel mogelijkheden om investeringen in duurzaam watermanagement mogelijk te maken met behulp van subsidies, fondsen en financieringen. In dit hoofdstuk geven we enkele tips en aandachtspunten die kunnen helpen bij het succesvol voorbereiden en indienen van aanvragen.

5.1 Voorbereiding

Het is belangrijk om een doordacht besluit te nemen over het wel of niet gaan aanvragen van subsidies. Als er geen tekort is in het investeringsplan, is het ook niet nodig om (onnodig) gebruik te maken van maatschappelijke gelden. Daarnaast vraagt het aanvragen van subsidies en fondsen ook iets van de organisatie. Het ontwikkelen van een plan en begroting, het zoeken en selecteren van regelingen, het afstemmen met subsidieloketten en het indienen kost allemaal tijd. En iedere toekenning van een subsidie of fonds, heeft ook consequenties voor het beheer en de administratie van het project. Want toegezegde subsidies en fondsen moeten ook verantwoord worden en pas nadat de eindbeschikking is afgegeven (na afloop van het project) is het toegezegde bedrag 100% definitief. Anderzijds, subsidie aanvraag dwingt u ook om goed na te denken over het project en samenwerking met andere partijen en financiers kan uw consortium ook weer sterker maken. Denk dus na over de voor- en nadelen.

Subsidie-aanpak: ontwikkel projectplan op maatschappelijke thema's

Mocht een sportorganisatie of gemeente haar subsidiemogelijkheden willen verruimen, dan zal ze bereid moeten zijn om projecten te ontwikkelen op specifieke relevant maatschappelijke thema's. De centrale vraag die bij iedere nieuwe aanvraag beantwoord moet worden is: *Wat maakt deze aanvraag dermate relevant en bijzonder dat het legitiem is om daar maatschappelijk geld in te stoppen?* Probeer het maatschappelijk thema breed te bekijken. Gaat het puur over waterberging en -beheer of heeft een watervoorziening ook een positief effect op andere terreinen, zoals bijvoorbeeld biodiversiteit?

Als eerste stap dienen de subsidiabele projecten afgebakend te worden. Eventueel aangevuld met aanvullende activiteiten. Op basis van een eerste projectopzet (van 1 à 2 A4) wordt al snel duidelijk welke aanvragen wel en niet kansrijk zijn.

Stappen:

1. Selecteer een beperkt aantal projecten die de komende jaren prioriteit krijgen.
2. Besteed aandacht aan projectontwikkeling. Organiseer bijvoorbeeld een brainstormsessie waarbij aan de hand van de meest kansrijke doelgroepen en trefwoorden contouren van projecten worden ontwikkeld.
3. Werk de projectcontouren uit tot een globaal projectplan. Wat is het (water)probleem of klimaatprobleem? Welke oplossing kies je? Wat gaat het project opleveren, etc.?
4. Stel per project een subsidiestrategie op (selectie van enkele regelingen, planning die rekening houdt met deadlines, mix van verschillende co-financiers).
5. Werk het projectplan verder uit, rekening houdend met de regelingen waarbij aanvragen ingediend gaan worden.
6. Indienen van aanvragen.

Netwerken opbouwen en versterken

Het advies is te investeren in menskracht en deskundigheid voor het uitbouwen van netwerken en doorlopen van subsidietrajecten. Subsidieverwerving is voor een deel ook gunning. Het relationele aspect mag niet worden veronachtzaamd. Investeren in relaties, netwerken en lobby is dan ook erg belangrijk.

Als aanvragen bent u erbij gebaat om een structurele relatie op te bouwen met subsidiënten en fondsen. Het 'op goed geluk' aanschrijven van een aantal overheidsinstellingen en fondsen en hopen dat aanvragen worden

gehonoreerd is niet effectief. Het opbouwen en onderhouden van een relatie waarbij de subsidiënten/fondsen worden gezien als een partner verdient aanbeveling.

5.2 De aanvraag

Een subsidieaanvraag bestaat uit een aantal documenten, zoals een aanvraagformulier, een projectbeschrijving, een projectbegroting en bijlagen als offertes, overeenkomsten, tekeningen, jaarverslagen e.d.

Projectplan

Het projectplan geeft de inhoud van het project weer. In dit document wordt ingegaan op aspecten als bijvoorbeeld doelen, activiteiten en samenwerking. Ook wordt er inzicht gegeven in de fasering en planning van het project. In vrijwel alle gevallen moet in de projectbeschrijving worden aangesloten op de doelstelling en de beoordelingscriteria van de betreffende subsidieregeling. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we een mogelijke inhoudsopgave van een projectplan weer.

Projectbegroting en dekkingsplan

Veel subsidieregelingen financieren tot een bepaald maximum percentage en de rest dient dan middels cofinanciering te worden gefinancierd. De maximale percentages variëren per regeling van 60-80%. De projectbegroting geeft de kostenposten weer van het project. In de subsidieregeling wordt aangegeven welke kosten wel en niet subsidiabel zijn. De kosten moeten per kostensoort worden geschat voor het gehele project. Het totaal aan kosten vormt de projectbegroting, waarover een bepaald percentage subsidie kan worden verkregen. Belangrijk is het om in dit stadium rekening te houden met de wijze waarop kosten in de organisatie worden geadministreerd. Goede aansluiting op de (project)administratie zorgt voor een soepeler afhandeling van latere declaraties. Naast de begroting dient ook een dekkingsplan worden opgenomen. Hieruit blijkt op welke wijze de kosten worden gefinancierd. Dat kan door middel van eigen bijdragen (in cash en/of in kind) en door cofinanciering met behulp van, sponsorbijdragen, door acties te doen, crowdfunding, et cetera. Maar vaak kan dat ook met behulp van andere subsidies en fondsen.

(Online) aanvraagformulier

De grotere subsidieregelingen maken steeds meer gebruik van formats en gestandaardiseerde aanvraagprocedures. Deze formats en formulieren kunnen dan worden gedownload via internet en voor de deadline ingevuld en geretourneerd.

Goed projectmanagement

Deze fase is feitelijk de belangrijkste fase. Immers, wanneer u niet kunt voldoen aan de eisen die aan administratie en beheer worden gesteld, loopt u het risico de subsidie gedeeltelijk of helemaal mis te lopen. Een gestructureerde en professionele benadering van het gesubsidieerde project is dus nodig. Enkele aanbevelingen zijn:

- Kies een projectmatige benadering: Een goede start is een 'project initiatie document' bij de start van het project met een heldere beschrijving van taken en verantwoordelijkheden.
- Maak heldere afspraken over taken en verantwoordelijkheden: Dit is des te meer van belang als je samenwerkt met andere partijen.
- Regel voldoende capaciteit voor goed projectmanagement.
- Zorg voor adequaat subsidiemanagement: Zorg dat de organisatie de subsidieverwerving kan 'faciliteren'. Dat kan alleen als subsidieverwerving wordt gestimuleerd, als er voldoende kennis is over subsidies en als het management verantwoordelijkheid wil en kan nemen voor de subsidietrajecten.

Zodra subsidiegeld wordt toegekend kan met de uitvoering van het project worden begonnen. Let op goed financieel en administratief beheer van de subsidiegelden. Er kunnen door de subsidieverstrekker ook accountantsverklaringen worden geëist. Subsidie toegekend krijgen betekent nog niet dat onmiddellijk geld verkregen wordt. Sommige regelingen keren pas uit na afloop of tijdens de implementatie van het project en dan dient er voorgefinancierd te worden. Als blijkt dat gedurende het project de doelstellingen niet gehaald of veranderd moeten worden, dan kan dat ook leiden tot een vermindering, terugbetalen of intrekken van de

subsidie. Het is daarom aan te bevelen goed contact te houden met de subsidieverstrekker en veranderingen in de projectdoelstellingen of verwachte resultaten te melden. Dat voorkomt onaangename verrassingen achteraf.